

Michaelis in mirovno gibanje.

POROČAJO, DA SE JE ODREKLO VSE POTREBNO ZA NOTRANJE REFORME V NEMČIJI. — VOJAŠKA STRANKA BAJE NE BO IMELA NIKAKEGA NADALJNEGA UPLIVA NA POLITIKO. — NOVEMU DRŽAVNEMU KANCLERJU JE ZAGOTOVLJENO ČISTO PROSTO DELOVANJE. — NOTRANJE IZPREMEMBE V NEMČIJI.

Stockholm, 30. julija. — Nemčija je podala novo izjavo. Pruski fevdalizem je bil omajan vsled mogočne roke nemškega cesarja Viljema drugega. Dinastija Hohencolerncev se je odpovedala vsem pravicam glede moči kraljev in suverenitete, podeljene ji po božji volji. Dinastija je stopila pred nemški narod ter zahteva zdaj le še pravico, da vlada kot dinastija ljudskih kraljev.

Pruski kralj je obljubil, da bo vodil vlado cele države skladno z voljo naroda, kateremu vlada.

Nova nemška vlada je izjavila, da pristaja v principu ljudske vlade. Izpovedala je, da smatra za svoje principe nemškega naroda, ki je toliko trpel, krvavel in toliko žrtvoval ter da hoče biti demokratična s tem, da daje narodu pravico samovolje.

Nemška vlada ne pričakuje, da bi napravila s to svojo izjavo velik utis na zunanji svet in tudi ne, da bi se s tem zmanjšala intenzivnost vojne, katero vojuje proti zapadnim evropskim narodom.

Vsled tega se tudi ni v nikaki meri zmanjšalo vojaških potreb Nemčije. Nameravajo pa nadaljevati z vojno z vsemi sredstvi.

Prejšnji nemški državni kancler je padel, ker ni imel dosti politične sile, volje ter značaja, da bi vodil nemški narod v smislu zahtev, katere je stavil nemški narod. — Hollweg ni imel nikakega zaupanja v tega ali onega voditelja večjih strank v Nemčiji in to niti potem, ko je skušal kajzer vstaviti val ljudskega orgorčenja ter je izjavil, da bo dana splošna volilna pravica.

Prejšnji nemški kancler ni mogel slediti reformnemu načrtu, ki bi zadovoljil večino. O javnem ljudskem razpoloženju pa je izvedel nemški cesar, ko se je pričelo juljsko zasedanje nem. dr. zbora.

Takoj je bilo jasno, da je treba odstaviti Hollwega ter s tem zagotoviti uspeh novemu vojnemu posojilu v znesku 15 tisoč milijonov mark.

Nemški cesar se je ravnokar vrnil z Dunaja, kjer se je posvetoval z avstrijskim cesarjem Karolom, ki si uisti način prizadeva vstanovitvi bolj demokratično vlado. Poklicale je v Berlin tudi Hindenburga in Ludendorffa in končno je prišel tja tudi kronprince, katerega so morali poklicati, da pove svoje mnenje glede političnih izprememb v Nemčiji.

Voditelji nemških strank so bili pri tem velikem in usodopolnem zborovanju, in nje so vprašali za splošno mnenje naroda glede državnih vprašanj.

Sprva so le nameravali odstraniti Hollwega ter postaviti na njegovo mesto bolj odločnega konclerja, ki bi mogel izvesti take reforme, kot jih je zahtevala večina nemškega državnega zbora. S tem pa so obenem hoteli zagotoviti sprejem novih vojnih davkov.

London, 30. julija. — Michaelis, nemški kancler, in grof Czernin, avstrijski minister za zunanje zadeve, sta zopet ugotovila svoje mnenje glede častnega miru, katerega bi lahko sklenile zavezniške države s centralnimi zaveznicami.

Matija Erzberger, vodja nemške stranke centra, ki je največja politična moč v Nemčiji in ki je tudi dejansko povzročil padeč Bethmanna Hollwega, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Če bi mogel jaz govoriti z Lloyd Geomom ali z Balfourjem, bi prišlo tekom par ur do sporazuma, na podlagi katerega bi bila omogočena oficijelna mirovna pogajanja.

Dr. Erzberger je izjavil, da je Michaelis pravi mirovni kancler, katerega so izbrali izrečno s tem namenom, da sklene mir.

Nemčija hoče mir.

Senator Lewis trdi, da hoče Nemčija mir. — Dr. Michaelis čaka na Zdržene države. — Michaelis bo govoril še več.

Washington, D. C., 30. julija. — Zvezni senator James Hamilton Lewis iz Illinois je danes podal sledečo izjavo:

— Zelo me veseli, da pri svojem povratku iz Chicago slišim, da je moja izjavljana o govoru nemškega kanclerja Michaelisa sam potrdil.

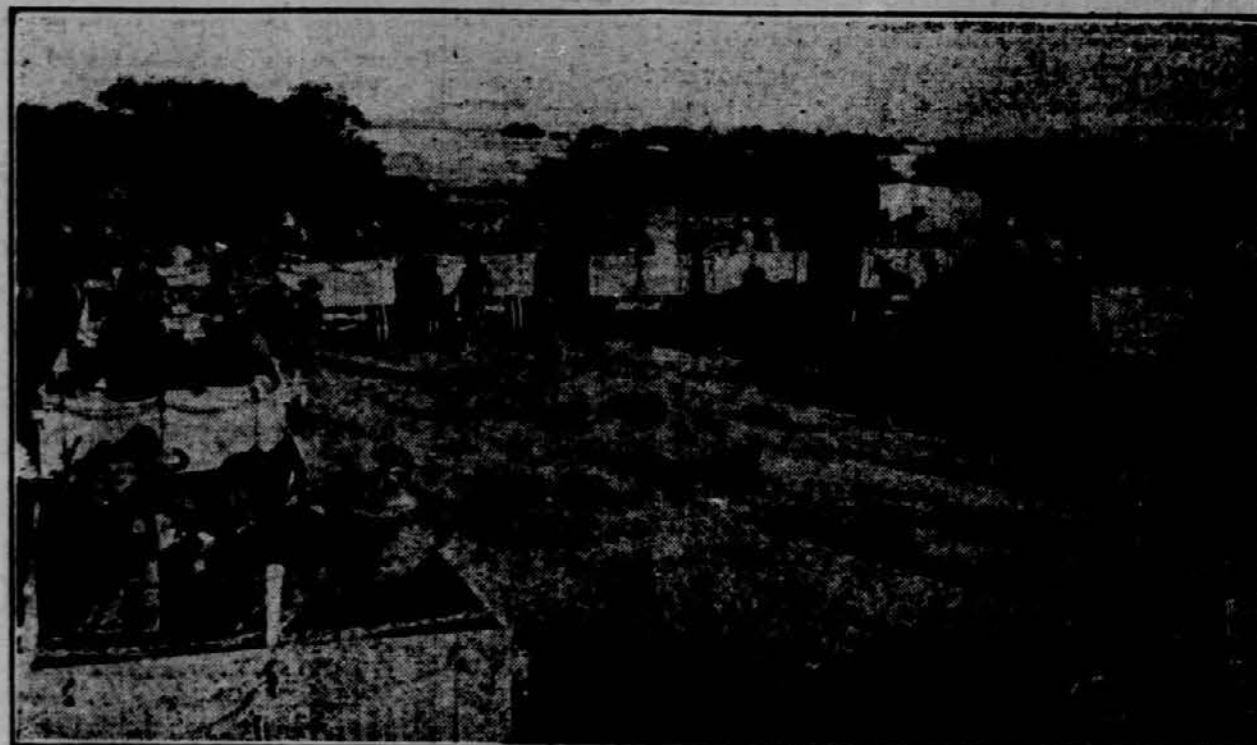
Kmalu potem, ko je kancler govoril v nemškem državnem zboru, sem razpravljaj v senatu o vame-sti tega govora. Kakor znano, sem

si razlagal njegov govor kot direkten poziv na Zdržene države, ki naj bi porabile svoj vpliv pri zaveznicah, da bi se zedinili za mirovno ponudbo.

Danes se to domnevanje samo potrjuje. Mogoče bom v senatu še kaj več o tem povedal.

Kanclerjev govor vsebuje nekatere točke, s katerimi se ne strinjam. Imajo nekam vojaški naglas, kateremu ne zaupam popolnoma. Toda to je postranska stvar. Neka točka, ki se posebno jasno kaže, pa nam pojasnjuje, da se Nemčija nahaja v položaju, kakor da bi hotela razpravljati o mirovni ponudbi.

Nikakor se ne morem strinjati z Lloyd Geomom, da mirovna ponudba odaj ni čas primerna. — Ravno tako ne primerna, da je

AMERIŠKI TRANSPORT.

Iz Poljske.

Poljaki so proti prisegi zvestobe nemškemu in avstrijskemu cesarju. — General Pilsudski.

London, Anglija, 30. julija. — V Varšavi so vzpizorili velike demonstracije, ker so nemške in avstrijske oblasti zaprle generala poljske legije Pilsudskija in druge voditelje, ki so agitirali proti temu, da bi poljska armada prisegla zvestobo nemškemu in avstrijskemu cesarju. Mnogi legionarji so zabranili prisego.

Poljski državni svet je pri generalnemu guvernerju protestiral proti aretaciji in je izjavil, da se more pomiriti poljsko javno mnenje samo, ako se takoj vstanovi stalna poljska država.

Governer general Beseler je odgovoril, da ne izpusti nikogar iz ječe, ker se je nemška vlada prepričala, da je general Pilsudski pripravil oborožen odpor proti Nemčiji.

Dunajski listi poročajo, da je poljski odpor proti Nemčiji večji, kot pa priznavajo listi iz Nemčije. Neko Reuterjevo poročilo iz Curriha pravi, da niso odpovedali prisega samo nekateri oddelki poljskih legionarjev, temveč niso hoteli prisesti celi polki, med temi štirje polki pehote, eden kavalerijski, eden artilerijski in deli nekaterih drugih polkov. Ako ne bodo izpustili generala Pilsudskija, lahko nastanejo resni zapletljivi. Poljska stranka bo pri prihodnjem zasedanju nemškega državnega zbora spravila to zadevo v zbornico.

Ker je avstrijski cenzor dovolil objavo teh poročil v poljskih listih v Krakovu in je pustil, da je šlo poročilo preko meje, je to znamenje, da je nek nesporazum med Nemčijo in Avstrijo.

26. julija je prišlo iz Kodanja na Danskem poročilo, da se nemške oblasti aretirale poljskega generala Pilsudskija, ko je ravno nameraval s ponarejenim potnim listom hotel zbežati iz Nemčije. Pilsudskijev beg pomeni vrhunec nasprotja med Nemci in Poljaki, ki zahtevajo, da se vstanovi poljska država in da se napravi poljska armada, ki bi bila neodvisna od nemških oblasti, med tem ko Nemčija zahteva, da bo poljska armada pod nemškim nadzorstvom.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 30. julija. — Bili so vroči boji v Trentinu. O manjših bojih poročajo v dolini Furve. Vrhili so se zračni boji ob Soči. Pri Tolminu je bil izstreljen en avstrijski srakoplov.

kancler v svojem mirovnem govoru zastopal kako stranko. Njegova izjavljana se morejo razlagati na več načinov. Ako izjavi, da se naj počaka, da prične "drugi" govoriti o miru, misli na Zdržene države.

Misliti kot prerokovanje, da bodo dr. Michaelis še več čili ali

Iz Rusije.

Nemci so prekorčili mejo. — Napredovanje ponehuje. — Rumuni napredujejo. — Zavzeli šest vasi.

London, Anglija, 30. julija. — Po bitki pri Zbroču so Nemci v velikem številu prekorčili mejo. Nemci tudi trdijo, da vedno potiskajo Ruse iz dolin Dnjestra in Pruta. V okrožju Meste in Canece so tudi potisnili Rumune proti severu.

Nemci so prekorčili mejo severovzhodno od Tarnopola in četudi se Rusi še vedno umikajo proti jugu skozi Galicijo in Bukovino, vendar se v zadnjih 24. urah ni za Nemce položaj mnogo izpremenil.

Pojemanje nemškega napredovanja je posledica rumunske ofenzive, kajti Rumuni so večerj zopet zavzeli šest vasi. Vpileni so tudi mnogo vojnega materijala.

50 nemških agentov, ki so bili oblečeni kot ruski vojaki, so vojaške oblasti vjele in vstrelile, ker so hoteli Rumune pregovoriti, da bi odložili orožje kot Rusi v Galiciji in Bukovini. Rumuni ne na predujejo več tako hitro kot prej, ker se boje, da bi zašli v past, ako bi prodirali preveč hitro.

Vse kaže, da nameravajo Nemci nastaviti Rusom in Rumunem past, kar so pa Rumuni že opazili.

Ruski poslanik pravi, da se Rusi še vedno umikajo in položaj je zelo nevaren; vendar pa si častniki prizadevajo, da bi zopet vneljali disciplino. Vpeljana je tudi strožja cenzura.

Papež in Karol.

Washington, D. C., 30. julija. — Kabelsko poročilo iz Berna v Švici naznanja, da je avstrijski ministrski predsednik na željo cesarja Karola poskušal napotiti papeža, da bi posredoval za splošni mir, na podlagi nedotakljivosti avstrijsko-ogrskih dežel.

Kakor pravi dalje poročilo, je papež vsako posredovanje oavkolnil.

Londonake žrtve.

London, Anglija, 30. julija. — Od začetka vojne so nemški zrakovci ubili v Londonu 366 oseb, ranili pa 1092. V istem okraju in v istem času je bilo pri navadnih cestnih nesrečah ubitih 2412 oseb, ranjenih pa 7863.

Lenin je izginil.

Petrograd, Rusija, 30. julija. — Nikolaj Lenin, ekstremist in nemški špijon, je izginil iz svojega stanovanja v Petrogradu in oblasti ne vedo, kje se nahaja. Poročila v ameriških listih, da je bil Lenin 24. julija na Finskem ujet, so bila tedaj neresnična.

V Petrogradu se govori, da je Lenin 28. julija bežal iz Petrograda v Kronstadt, od tam pa skozi Finsko v Stockholm, od koder je prišel v Nemčijo. O tem pa ni mogoče dobiti uradnega poročila. Po nekem drugem poročilu pa Lenin deluje dalje kot nemški špijon.

Gospodinjam.

Washington, D. C., 30. julija. — Potreba je, da se gospodinje cele dežele združijo in zavzamejo za to, da spravljajo živež v steklenice da suše in hranijo. Je rekel poljedelski tajnik Houston danes v neki izjavi.

Arizona, Colorado, Connecticut, Idaho, Indiana, Iowa, Kentucky, Maryland, Michigan, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, North Carolina, South Dakota, Tennessee, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia in Wisconsin vporabijo vsa sredstva, da bi preprečili, da bi se pokvaril živež.

Kjer gospodinje nimajo vrtnaj poskrbe, da si nakupijo živeža, katerega je v izobilju. Houston pozivlja liste, društva, cerkve, klube itd., da naj delujejo na to, da bi gospodinje kolikor mogoče veliko množino živeža shranile za zimo, kajti na ta način ne bodo samo sebi pomagale, temveč bodo napravile veliko delo za domovino.

Washington, D. C., 30. julija. — Pod pritiskom vojnih razmer so v Angliji in v Ameriki spoznali veliko važnost krompirja kot nadomestilo za žitni kruh. Na Angleškem so krompir mešali s pšenično moko in dobili so kruh, ki je bil zelo tečen in okusen. Poljedelsko tajništvo Združenih držav opozarja na to dejstvo in priporoča kruh, ki je pomešan s krompirjem.

Iz gospodarskega stališča je tak kruh zelo priporočljiv, kajti krompir je cenejši kot moka; po leg tega pa ima človek tudi izpremembo. Ima elastičen; ter takega okusa, da ga imajo nekateri rajši kot kruh iz same pšenične moke. Ima v sebi več vlažnosti kot navadni kruh in se ga more zaradi tega dalje časa hraniti.

Za pečenje kruha iz krompirja se priporoča, da se za to porabi v prvi vrsti ona vrsta krompirja, ki se kmalu pokvari.

Način, po katerem se peče kruh iz krompirja: Vzemi tri funte kuhane in o-lupljene krompirja, 2 1/2 funta moke, 1 in pol plitve žlice soli, 3 plitve žlice sladkorja, dva kosa kvasa in 4 žlice vode.

Krompir operi in ga skuhaj v koži toliko časa, da je do dobra mehak. Ko se posuši, ga olup, zmečkaj ga, dokler je še gorak, naj se shladi, da je mlačen, prideni mu kvasa, ki se je namakal v treh žlicah mlačne vode, soli, sladkorja in slednjič pol pinta, ali 4 unče moke, ter zmesi, toda ne prideni nobene več vode.

Pokrij posodo s tem testom, da se ne napravi skorja in naj ahaja pri toploti od 80 do 88 stopinj F. Katera gospodinja pa nima toplomera, naj pazi, da bo toplota enakomerna; ne sme pa biti prevročje. Po dveh urah je testo abajalo. Nato prideni še ostalo moko in izmeči. Testo mora biti zelo trdo, kajti kruh krompir ima v sebi mnogo vode in iz njega se lahko

Iz Washingtona.

IZ WASHINGTONA POROČAJO, DA BO TREBA PODOVJITI ŠTEVILO MOŽ, KATERE BODO VPOKLICALI K PREDSTOJEČI ZDRAVNIŠKI PREISKAVI. — DOMNEVAJO, DA BODO VZELI LE ENEGA IZMED ŠTIRIH PREISKANIH MOŽ. — PREDSEDNIK WILSON JE SKLENIL KONČATI SPOR RADI ŽIVILSKE PREDLOGE.

Washington, 30. julija. — Prve pozive za zdravniško preiskavo je razposlal danes vsak krajevni urad v Združenih državah. Generalni profos je danes sporočil, da bo najbrže treba v vseh državah vpoklicati še enkrat tako veliko število mladih mož kot so jih mislili spravo vpoklicati in sicer radi številnih odpuščaj in oproščenj, ki bodo potrebna.

Do konca tekočega tedna morajo vsi krajevni naborni uradi poročati o stanju naborov ter o slučajih, v katerih so dovolili mladim možem oproščenj.

Do tega časa bodo krajevni uradi natančno informirani glede stanja in števila ljudi, katere morajo še nadalje vpoklicati.

Veliko izprememb bo vsled oficijelne objave, da ne bodo vpoklicani ljudje, ki so se v zadnjih par tednih poročili. Število teh novih poročencev se je vsled tega zelo povečalo, da bodo oproščeni od vojne službe vsi poročeni mladi ljudje, ne glede na to, kdaj so se poročili. Pri tem pa pride seveda v poštev dejstvo, če je žena v resnici odvisna le od zaslužka svojega moža.

Washington, D. C., 30. julija. — Ker se ni moglo priti do sporazuma glede dveh najbolj važnih točk živilske predloge, namreč glede predloga v senatu, da se vstanovi vojni odbor za nadzorovanje izdatkov teh urav, obstoječ iz treh članov mesto enega živilskega administratorja, hobo zastopniki senata in poslanske zbornice zopet predložili ves položaj predsedniku Wilsonu.

Pričakujejo, da bo dal predsednik Wilson tudi v tem slučaju izraza svojemu mnenju, da principižno nasprotuje obema tozadevnima predlogoma.

Mogoče pa je kljub temu, da se bosta oba komiteja še zadnji čas sporazumela glede teh določb, kajti voditeljem obeh hiš kongresa je znano neizprosno stališče predsednika Wilsona.

Glede vseh ostalih točk živilske predloge so se popolnoma sporazumeli, in v slučaju, da se bodo sporazumeli glede teh dveh točk, ko bo sprejeta predloga še pred koncem tega tedna.

sto shaja; zato ne prilivaj vode, Grigg je deloval na to, da bi bil ako ne vidiš, da zaradi premalo živeža ni mogoče gnesti. Pusti ga zopet shajati toliko časa, da se je velikost hlebaa potrojila. Potem deni testo v peč, kjer se naj peče 45 minut.

Poskusi, da peč ni prevročje. Da se o tem prepričaš, deni nekoliko moke na krožnik, katerega porineš v peč, za kakih pet minut. Ako je moka nekoliko zarjavela, je peč primerno vroča. Ako se je pa moka prežgala, je to znamenje, da je peč prevročje.

Cocci v ječi.

London, Anglija, 30. julija. — Joseph W. Grigg, posebni poročevalec newyorškega lista "World", je bil kot zastopnik newyorške policije poslan v Bologno na Laškem, da zasliši morileca Ruth Crugerjeve Alfredo Cocci-ja.

Cocci je zbežal iz Združenih držav, ker se je bal, da bo prišel na električni stol. Vedel pa je tudi, da v Italiji ni smrtne kazni.

Laška vlada ni dovolila Griggu, da bi izpraševal Cocci-ja, ker laški zakon prepoveduje, da bi zastopnik tuje države preiskoval v Italiji zadevo Italijana.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisno vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKREB

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK BAKERS, President. LOUIS BERNHARDT, Treasurer.

Place of business of the corporation and address of above offices:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada	Za pol leta za mesto New York 2.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York 1.00
Na četrt leta	Za inozemstvo za celo leto 2.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Printed every day except Sundays and Holidays,
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta.
Denar naj se blagovni pošiljati po — Money Order.
Pri sprejemni kraji naročnikov prosimo, da se nam tudi pošiljajo številke
nasani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisoma in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Blagodejni upliv vojne.

Kot je dobro znano, prihajajo zdaj poročila iz Nemčije in Avstroogrske le preko Londona, in vsa ta poročila so podvržena angleški in francoski cenzuri.

Originalnih poročil iz naše nekdanje domovine ni, a kljub temu dobivamo včasih kaj, kar meče lepo luč na razmere, ki dejansko obstajajo v Avstroogrski, po treh letih vojne.

Star pregovor pravi, da je vojna precej divje roko delstvo in da zamrejo vsled vojne vsi nežnejši čuti, katere se je prej v mirnih časih skušalo vcepiti v srca ljudi, predvsem pa mladine.

Sedanja vojna je tako velikanskega obsega ter se tiče tako neposredno vseh slojev prebivalstva, da se prav nič ne smemo čuditi, če čujemo o stvareh, ki bi bile v mirnih časih sploh nemogoče.

V naslednjem bomo razpravljali o političnih ali narodno-gospodarskih razmerah, ki so posledica sedanje velike vojne, temveč le o stvari, ki se tiče moralnosti narodov, predvsem pa mladine, na katero se gradi vse upanje za bodočo čase.

Jasno je na prvi pogled, da vojna ne more pospešiti moralnosti, to je čuta, ki ga ima z ozirom na svoje sovrstnike in človeško družstvo sploh.

Prej kot pri odraslih ljudeh se pojavijo zle posledice pri mladini, in je v prvi vrsti razvidno iz vesti, ki nanašajo, da se je ustanovilo na Koroškem posebno tajno organizacijo takozvane "črne roke", koje člani so se rekrutirali iz mladičev, starih od šestnajst do dvajset let.

Ti fantje so vpriparjali vsakovrstne roparske napade, se javljali nato pri vojaških oblastih ter zahtevali, da jim sprejmejo v prostovoljno vojno službo, s čemur so se hoteli izogniti zasledovanju civilnih oblasti.

Člani te organizacije, katere so aretirali, so izjavljali, da se jim nudi na fronti še veliko več prilike za nadaljevanje njih dela.

Tam je imel namreč mladi človek v roki orožje ter je lahko iz zasede streljal celo na svoje lastne častnike, pri čemur mu je bila odprta še vedno pot v — Italijo.

Ti ljudje, ki so bili dogovorjeni med seboj, so se podali na kake poizvedovalne pohode ter prešli ob takih prilikah na laško stran.

Pri tem pa je treba omeniti, da je bil glavni cilj te organizacije nasilen rop, katerega so vpriparjali na civilistih in vojaških oblastih. Nadalje je treba poudarjati, da so bili to izključno mladi ljudje, ki so komaj odrasli otroci dobi, in kateri sploh še niso bili klicani v vojske na podlagi brambnega zakona.

Vseh teh stvari bi ne omenjali, če bi ne hoteli povdariti svoje opetovane izjave, da je vojna največji korak nazaj v napredku človeštva in da vzbuja pri ljudeh vse najgrše nagibe, katere so skušali izkoreniniti s stoletnimi civilizatoričnimi naporu ter vzgajanjem narodov.

V tem smislu imajo popolnoma prav tudi tisti, ki se izključno zavzemajo za mir ter so proti vsakemu nasilnemu boju med narodi in naj se tiče boj tudi lastnih pravic narodov in držav samih.

Starodavni rek se glasi, da bo poginil od meča oni, ki prijema v roko meč.

Pogin in smrt pa se ne tičeta samo umrljivega in minljivega telesa ljudi, temveč tudi vsega obstanka in morale narodov od takih.

Ko je napovedana vojna, je dano s tem tudi takozvano prosto pismo za počenjanje in uganjanje vseh zločinov; dogodki sedanje svetovne vojne nam kažejo, kako puhli in ničvredni so bili vsi mednarodni dogovori glede vpoštevanja človečanstva pri bojevanju.

Zmaguje vedno sila močnejšega.

Drugi sil se sploh ne vpošteva.

V tem oziru so bili Nemci dosedaj še vedno najbolj odkriti, kajti javno so proglašali, da bodo zmagali le z nasiljem in z nasiljem uveljavili svoje zahteve.

Slučaj, o katerem smo poročali, je umljiva. In umljivo je še dosti drugih poročil, ki prihajajo iz Nemčije in v katerih se glasi, da se polnijo ječe z mladoletnimi zločinci in da propada splošna narodova morala v taki meri, da naravnost vzbujajo pozornost vladajočih krogov.

Ko se je pričela vojna, se je omejevala razbrzdanost in nemoralnost predvsem na prizadete kroge vpoškanih vojakov.

In nemoralnost med vojaštvom je umljiva vsled duševnega razpoloženja, v katerem se nahaja vojak, izpostavljen vsak trenutek smrtni nevarnosti.

Ko pa se razširi nemoralnost na splošne ljudske kroge, to je na prebivalstvo dežel in predvsem na mladino, takrat je treba obstati ter razmišljati o vzrokih takih prikazni.

000

Slišali smo, da bo začel pop Smole iz Superiora, ki je svojčas ponudil svojo službo vladi Združenih držav, priobčati v Zottijevem listu serijo člankov:

— Kako najbolje služiš novi domovini?

Slišali smo, da se je nekoč pop Smole javno pridružil, da je nemške oziroma avstrijske krvi.

Če to dokaže, mu bo ves slovenski narod velikodušno oprstnil, da se je vdinjal Zottijevemu "Slovenskemu Narodu".

000

Slišali smo, da nima ubogi slovenski jezik nobenega pravega izraza za gramofon.

O, ima ga, ima! "Glasnik sv. Jožefa", pobožni mesečni list za "vogrške" Slovence pravi, da je edini izraz za gramofon — "mašina za guesati"!..

000

Avstrijska protiofenziva na Kra su.

Sledeč staremu pravilu, je udeležena najboljša parada, je sledila italijanski ofenzivi v maju avstrijska protiofenziva. To protiofenzivo se je baje vpriporilo na posebno povelje nemškega armadnega vodstva. V tem smislu se je vršil konec maja v Ljubljani vojni svet, katerega se je vdeležil načelnik avstrijskega general štaba Hoetzendorf, nadalje general Borojevič ter z nemške strani general Ludendorff in Falkenhayn. Lahko pa si je kljub temu misliti, da je prišlo glavno avstrijsko armadno vodstvo na idejo vpriporiti to protiofenzivo in da spada ljubljansko vojno posvetovanje v vrsto onih slavnih posvetovanj, o katerih se sicer veliko govori, o katerih pa se ne ve, kaj se je na teh posvetovanjih pravzaprav govorilo. — Glasi se nadalje, da je bila ta avstrijska protiofenziva mogoča le vsled tega, ker se je moglo prevesti z istočrne fronte veliko številno četo, ki bi v drugačnem slučaju ne bile na razpolago. V koliki meri je ta trditve resnična, se pač ne bo moglo ugotoviti. Na sproti temu pa je tudi treba omeniti, da se tako z avstrijske kot z nemške strani sedaj izpolni črto dvajset do 30 kilometrov z eno samo divizijo, kar je očitno premalo. Na vsak način pa morajo obstajati zelo ugodne razmere, če se te črte še bolj razredči.

Avstrijska protiofenziva obsega ozemlje med Vipavo ter morjem in glavni udarec je namenjen proti južnemu krilu pri Kostanjevici. Ostali odseki fronte so ostali skoro popolnoma nedotaknjeni, če se ne upošteva običajnih artilerijskih spopadov. To postopanje je lahko umevno ter nudi najboljši dokaz za to, da se je vsled zadnje italijanske ofenzive na Krasu ustvarilo položaj, ki nujno potrebuje pošteno korekturo. Italijanski ofenzivi se je pri tretjem udarcu posrečilo potisniti naprej svoje desno krilo, kar je vredno vsega upoštevanja. 323 metrov visoka gora Grmada je prišla s tem v posest Italijanov in to pomeni, da so dobili Italijani s tem v roke vse zvezne črte, ki vodijo do posesti glavnega cilja Italijanov. Trsta. Dotična točka je oddaljena od Trsta le nekoliko 20 kilometrov, kar znači pohod enega dne. Oblavdanje Grmade pomeni za Italijane tudi obvladanje poti, ki vodi ob morskem obrežju do Trsta. Tako obvladanje pa se je moralo seveda po možnosti preprečiti, kajti izkušnje iz leta 1809 kažejo, da je mogoče preko Trsta in Ljubljane priti prav srec Avstrije. V onem času sta ubrala Napoleonov pastorek Evgen in maršal MacDonald isto pot pri zasledovanju nadvojvode Ivana ter sta prišla daleč v notranjost Avstrije. Vsled tega se je želelo avstrijskim voditeljem najbolj priključno, da potisnejo nazaj italijansko desno krilo in sicer na črto, katero je zavzemala italijanska armada pred tozadavno ofenzivo. Vsled tega se je tudi omejilo avstrijsko protiofenzivo na glavne udarce proti desnemu krilu 3. italijanske armade.

Uspeha te avstrijske protiofenzive ni mogoče določiti in to radi pomanjkanja tozadavnih oficijelnih poročil z obeh strani. Kljub temu pa je gotovo, da se je morala vsled te avstrijske protiofenzive italijanska armada umakniti

000

Zavživalci žuželk.

Ena najbolj zanimivih skupin v živalstvu je ona, ki zavživajo žuželke. Ta skupina je pri lajkah splošno malo upoštevana, dasiravno ima številne posebnosti glede blikovanja telesa in življenjskih navad. Zavživalci žuželk izvirajo iz prastare družine, ki je sedaj razširjena po celi zemlji le še v nekako 200 različnih vrstah, pri čemur je treba pripomniti, da niso te vrste sesaleci nikar živeli v Avstraliji ali v južni Ameriki. — Ker se splošno boje luči ter so malenkostne postavbe, vzbujajo ponavadi le malo pozornosti, dasiravno so igrali v predtorejarni dobi veliko ulogo v kraljestvu sesavecev. Ker so se nahajali takrat v posesti različnih premikalnih in lovilnih načinov, so ohranili še do danes veliko vsestranost: — Oni so namreč dobili vse, plezaleci in plavalci ter spominjajo glede svoje vsestranosti na prejšnje dobe.

Glede te vsesplošne vsestranosti teh sesavecev poroča dr. Reinhardt. Vsem tem vrstam je skupna lastnost dolgih čeljusti, ki so oborožene s 44 majhnimi zobmi. last pr-sesavecev. Večina teh vrst se udaja še vedno stari navadi, da prireja zimsko ali poletno spanje in sicer vedno v času, ko so žuželke, ki jim služijo v hrano, nedosežne, ker so se poskrile v nedostopne kraje. Ta moda spanja je razvila pri teh vrstah živali posebne gospodarske talente, ki bi bili v čast vsaki moderni gospodinjini. Tako je naprimer najti na otoku Madagaskarju ježa, ki si v vsaki deževni dobi prihrani veliko zalogo masti, s pomočjo katere se prebije skozi čase suše in splošnega pomanjkanja. — Takozvani "špičmohi", ki so neke vrste miši, ki se pa od navadnih razlikujejo po celem sestavu, si nalože zalogo v svojem repu in ta zaloga jim pomaga, da prebijejo najhujše čase pomanjkanja. Neke druge posebnost kaže rečna podlasica v okrožju reke Kongo v Afriki, ki je nekaka sorodnica prejšnje imenovanega ježa. Dasiravno

IZ URADA

Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 9304 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: J. A. MATIJAŠIČ, c. of Woodlawn Trust Co., Woodlawn, Pa.

Gl. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.
Tajnik za slov. oddelek: PETER SRNOVRŠNIK, P. O. Box 591, Forest City, Pa.

Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIČ, c. of First National Bank Alliquippa, Pa.
Vrhovni pevovodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

za slov. oddelek:

Ga. FANI SUSMAN, Forest City, Pa.
FR. LAVRIČ, Cleveland, Ohio.

za hrvaški oddelek:

JOS. VINCETIČ, Monessen, Pa.
IVO MATAN, Monessen, Pa.

Cenjena društva:—

Do zdaj sem pevskim društvom razposlal vse pesmi, katere bomo peli skupno pri koncertu. Naloga naša je, da se jim naučimo. Gotovo bi morale pesmi biti razposlane že davno, toda nekatera društva so s svojo odločitvijo odlašala in mi primeroma zelo pozno naznanila svojo vdeležitev. Pa, tem sem se moral ravnati, toda upam, da nam bo še mogoče obvladati ves vsopred.

Pesni "Jadransko morje" nisem razposlal, ker mislim, da jo ima vsako društvo. Vsaj nobeno se ni oglašilo, ko sem v listu na to opozoril vsa društva.

Od različnih strani sem slišal, da se nekateri boje stroškov. Gotovo je, da ta prireditev ne bo prinesla nikomur materialnega dobička, kajti noben pevec še ni obogatel, razun opernih pevcev, med katere se pa mi ne prišteva. Niti pevovodje, dasi so plačani, nimajo od petja nikakega dobička. Spoštovanja vredna pa je čednost, da vsak zahteva plačo za svoje delo. Toda mnogo manj človek stori, za kar ne dobi nikdar plačila. V prvi vrsti je vsakdo dolžan, da stori nekaj za splošnost in za narod, kar mu nikakor ne prinaša dobička, niti priznanja. Kdor je kdaj delal za narod, ni bil plačan za svoje delo; marsikdo je žrtvoval v ta namen celo svoje premoženje. In s požrtvovalnostjo nekaterih smo drugi prišli naprej. Vedno je bilo in vedno bo, da se morajo nekateri žrtvovati za druge.

Ali s petjem nisimo pripomogli k izobrazbi našega naroda? V petju, v glasbi se kaže napredek vsakega plemena.

Najbolj napreden ni oni, ki si je napolnil žepa, temveč oni, ki si je izobrazil duha ter je delal in pripomogel k splošni izobrazbi.

Znamo nam milijonarji; marsikdo katerega pozna osebno. Toda ne spoštujem jih. Bili so in so presebični. Ljubimo vedno iste, ki so pomagali drugim. Klanjamo se pisateljem, pesnikom, zlasti pa še skladateljem. Napravili si niso premoženja, toda ravno ti so pripomogli nam, da smo prišli do izobrazbe.

je ta rečna podlasica sesavka, skušan vendar oponašati prebivni način rib ter se pomika v vodi naprej s pomočjo repa.

Naravnost občudovanja vredne pa so zmognosti našega domačega ježa. Kot hišni oče, ki se ozira na dobrobit cele družine, si nabavi pravočasno precejšno zimsko zalogo črvo, katere znaša v celih kupih v svoje gnezdo. Ker pa je njegova navada, da ljubi te črve le sveže, uporablja posebno umetnost, da jih ohranja žive.

V ta namen omami črve, da mu ne morejo ujeti in da ima vedno na razpolago svežo zalogo črvo. Med te vrste sesavec spada tudi v južni Evropi zvečja miš ki doseže v skrajnem slučaju le dolžino treh in pol centimetra. Ta naravnost neizmerno divja žival plane naprimer na plen kot je več funtov težki krap, kateremu izpraska pri živem telesu oči te požre možgane. Divjost te miši ne pozna nikakih meja ter ne prizanaša ta žival niti prijateljem, niti sorodnikom. Če bi ta žival dorasla do veličine leva, bi že davno zatrla vsako živino na svetu ter nato sama žalostno poginila vsled pomanjkanja.

Ignacij Hudé.

Čast vsakomur, ki si služi svoj kruh, tem večja čast onemu, ki kaj pripomore k splošni izobrazbi.

S čim pa bodeš bolj pripomogli k izobrazbi, ako ne s petjem? Te ga bi se moral zavedati vsak Slovenec; ako že nima daru za petje, bi moral vsaj podpirati slovensko petje in pevske prireditve.

Malokateri narod je tako vnet za petje, kakor ravno mi Slovenci. Saj pojemo povsod, kadarkoli smo v veseli družbi. V takem slučaju "basirajo" radi celo taki, ki "nimajo usesa". In tuji narodi nam priznavajo, da smo Slovenci najbolj muzikalni narod.

Približuje se clevelandski koncert. Še en mesec in priredili bomo največji jugoslovanski koncert, kar jih je še bilo v Ameriki. Navzočih nas bo nad 200 pevcev in pevk.

To je velik zbor, kakršnega še nisimo slišali v Ameriki. Samo pomislimo na krasno pesem "Jadransko morje". Peto jo bo 150 pevcev. Kako veličastna pesem, posebno, če jo poje tako velik zbor.

Poleg te pesmi je na vsopredu še več drugih zanimivih točk. Vsopred bom objavil prihodnji teden.

Nikakor pa ni treba misliti, da bi kdo moral mnogo žrtvovati ako gre v Cleveland na koncert. Kolikor morem sklepati iz poročil iz Clevelanda, bomo s koncertom imeli izvanredno velik uspeh in bomo napravili lep dobiček. Kolikor se more že sedaj sklepati, ne bo plačana vsakemu pevcu in vsaki pevki samo polovična vožnja, temveč cela vožnja in še bo zvezi preostalo nekaj dobička.

Pevska zveza namreč ne potrebuje demarja in po zvezinih pravilih je čisti dobiček namenjen v prvi vrsti za pokrijeje potnih stroškov posameznih društev.

Zato, dragi mi peveci in dražestne pevke, ne imejte nikakih pomislekov zaradi dolgega pota. Stroškov ne bo toliko kot si domnevate in kar bode napravili in doživeli, bo vredno več kot vse, kar ste žrtvovali. Trdim, da si bodeš želeli po koncertu, da se v kratkem zopet ponovi.

S pevskim pozdravom!

Ignacij Hudé.

Gospodarstvo v Avstriji.

Na predlog poslanca Roškarcja je izvolil Jugoslovanski klub poseben odbor, čigar naloga je, z vsvo odločnostjo zavzeči se za interese kmetov pri rekviziciji živine. V odbor so se soglasno izvolili poslanci Brenčič, Laginja, Roškarc, Sedarčić in Šusteršič. Ta odbor je izvolil svojim predsednikom poslanca dr. Šusteršiča in je svoje delovanje takoj začel.

Z ministrsko odredbo z dne 19. maja 1915 je bila izdana prepoved krmiljenja z zelenim žitom in urad za ljudsko prehrano jo sedaj vnovič kliče vsem prizadetim v spomin. V navadnih razmerah je krmiljenje z zelenim žitom samo ponekod in samo v nekaterih deželah v navadi, vendar pa se je ponovno opozorilo na obstoječo prepoved takega krmiljenja že iz previdnosti potrebno in koristno. Prepoved pa ne velja za takozvano mešanico, obstoječo iz žita graha, grašice in drugega, ki se seje nalašč za živalsko poklajo. Dovoljenje za krmiljenje z zelenim žitom se sme izdajati samo s posebnega, oziroma vrednih, izrednih, in sicer samo v posameznih slučajih, pri čemur se je treba

Vi ste na pol v grobu, ako imate bolne noge.

Rabite

PEDISIN

krepčilo za noge,

ki ne dovoli, da se pote, postanejo utrujene

ali dorbe mehurje, odrastke, ali kurja očesa.

PEDISIN krepi, prenovi in neguje noge.

Velika družinska škatlja, zadostuje za več mesecev, stane le \$1.00.

CROWN PHARMACY,
2812 E. 79th Street, E.
Cleveland, Ohio.

oznati na posebne ondodne gospodarske razmere, zlasti na okoliščino, če bo dotično žito moglo dozoreti ali ne. Razen v navedbi imenoma navedenih slučajev bi utegnulo priti tu v poštev, da je žito pregesto in vsled tega dozoretev zruja nemogoča.

V bajerjih in drugih stoječih vodah raste plavajoča rastlina s trivoglata nazobanim listjem, povodni oreh. Užiten sad, ki se napravi pod vodnim površjem, je trivoglat z rjavo lupino, ki vsebuje belo jedro. Povodni oreh ima veliko škroba, vsled česar ga v krajih, kjer ga je veliko, zmeljejo v moko, iz katere se da opeči okusen kruh. Tej koristni rastlini bi bilo posvečati večjo pozornost kot nadomestilo za moko, zlasti bi bilo opuščati trganje cvetja, ki ga potem kupuje občinstvo na trgu.

Primorske novice.

Od 1. julija do 31. avgusta t. l. bodo smeli biti javni lokali v Trstu odprti do 11. ure, v okolici pa do 9. ure.

Po eksploziji ročne granate so bila ranjena tri mlada dekleta iz Zabrda, občina Bate na Goriškem, ki so ostala doma tik za fronto, da bi obdelovala polje; to so: sestri Leopoldina in Marija Ješček, stari po 23 in 20 let, ter 24 let stara Justina Humar. Ko so spale skupaj v hiši v Zabrdu št. 35, je ob 2. uri ponoči strašna razstrelba raztrošila vrata, da so si pali drobci po spetih. Sodi se, da je neki neznan hudobnež neopazna navezal granato z žico na vrata ter jo pozno v noč sprožil. Vojaška oblast je takoj uvedla preiskavo.

Patrone je zažagal na polju neki fantič iz Vrhoveca, občina Kal na Goriškem. Ko je prišel mimo Jožef Humar, 9 let stari posestnikov sin, ter se ustavil, da bi videl; kako bodo eksplodirale, mu je odletel drobec v desno oko ter mu ga težko poškodoval.

Ljubljanske novice.

Dne 24. junija je daroval v cerkvi na Rakovniku svojo novo mašno sodežijansko novomashni Anton Logar. Slavnostni govor je imel Al. Val. Kovarčič.

Prepoved potovanja v novomeško okolico je zopet razveljavljena.

Italijanski poročnik Lorenzi, bivši lesotizec v Ljubljani, je bil v boju z avstrijskimi četami težko ranjen ter se nahaja v neki laški bolnišnici.

Zaloga premoga, ki jih je imela mestna občina, so popolnoma izčrpane; stranke se torej zaradi premoga ne morejo zglašati več na mestnem magistratu.

Cene v kopalšču Koleciji je magistratni grenji zvišali, in sicer za perilo in kopanje.

Nemci zahtevajo posojila v Švici.

Bern, Švica, 28. julija. — Nemčija preti Švici, da bo vstavila dovoz premoga, ako švicarska vlada ne dovoli večjega posojila.

London, Anglija, 28. julija. —

Reuterjevo poročilo iz Petrograda pravi, da se je 'Gospod Kronstadta' in voditelj kronstadtskih upornikov podal ruski vladi v Petrogradu.

Iz starega kraja.

Po padcu Clam-Martinića.

Važno posvetovanje na Dunaju.

Uradna "Wiener Zeitung" je prinesla 22. junija lastnoručno cesarjevo pismo na bivšega ministrskega predsednika grofa Clam Martinića. Cesar je dedemisijsko sprejel 22. junija je prišel grof Clam Martinić s svojimi ministri zadnjič v parlament. V posebnem pismu na predsednika zbornice je predlagal, naj se parlament v svrhu razjasnitve in razvozljanja položaja do 26. junija odloži.

Sodi se, da bo bodoče ministristvo le prehodno ministristvo v uradniškem značaju, ki bo imelo nalogo, da spravi pravočasno proračunski provizorij pod streho, izvede podaljšanje poslaniških mandatov in volitve v delegacije ter pripravi za jesen pot močnemu parlamentarnemu koncentracijskemu ministristvu.

Nemec je ta nenaden padec gr. Clam Martinića naravnost presenetil. — Nemško časopisje tozi. Nemška nacionalna zveza smuje očetop vsenemški blok iz vseh nemških stnank. Nemški kršanski socijalci so se izjavili proti političnim koncesijam vsaki parlamentarni stranki (Slovanom). Vendar je nemška nacionalna zveza pršla do prepričanja, da ne gre več bagatelizirati zahtev Jugoslovancev, Čehov in Poljakov, ter j naročila svojnemu predsedstvu, naj izdela gotov načrt, da bodošnji Nemci v vseh teh vprašanjih jasno in določeno stališče.

Ali bodo Nemci danes pametnejši? Up na podporo pri Poljkih jim je šel po vodi. Posebno jih boli dejstvo, da je cesar sprejel v avdienci dr. Korošca in da je načelnik jugoslovanskega kluba govoril pri cesarju v imenu Jugoslovancev, Čehov in Ukrajincev, kakor konstatira z žalostjo "Neue Freie Presse". Posebno pa strah Nemce strašilo onega strašnega slovanskega bloka. Kaj j treba danes Slovanom posebnega formalnega bloka? Voja je prinesla avstrijskim Slovanom resnično zdravo življensko zavest skupnosti, bratstva. V trpljenju in bridkosti smo si pogledali kot vojni tovariši na bojnih poljanah iz oči v oči, si segli v roko kot brat bratu in razumeli v bolesti, kako zelo, zelo smo si blizu in kako smo si bili vsled prizadevanja tujeve daleč. Kri ni voda! In od vsega tega vojnega bratstva ustvarjenega na bojnih poljanah se kaže danes čisto kot nujna, naravno posledica v parlamentu. To je, cesar Nemci ne morejo še razumeti.

22. junija je imel Jugoslovanski klub tik pred zasedanjem zbornice važno plenarno sejo, da se posvetuje in sklepa o položaju. Zanimivo je, da niso bili po avdienci dr. Korošca pri cesarju navzoči pri posvetovanju Jugoslovanskega kluba samo zastopniki Čehov in Poljakov, ampak tudi zastopniki Ukrajincev.

Težiče položaja in neposredni vzrok padea grofa Clam Martinića je bilo 21. junija pri Jugoslovanskem klubu, "Neue Freie Presse" piše tozadevno:

"V zbornici poslancev je napravil odstop grofa Clam Martinića veliki vtis. Čisto naravno je, da so zadnji dogodki predmet razgovorov parlamentarcev, ki so se zbrali v zbornici posnetstevilo. Izvedle so se tudi razne podrobnosti, iz katerih je razvidno, da je v bistvu vzrok padea grofa Clam Martinića zadržanje Jugoslovancev. Iz poučenih krogov nam poročajo, da je došlo na četrtkem (21. jun.) večernem posvetovanju grofa Clam Martinića z zastopniki Poljskega koda že do gotovega zblizanja med ministrskim predsednikom in Poljaki. Medtem je dobil Clam Martinić poročilo o poteku avdience dr. Korošca pri cesarju in je prekinil razgovore. Vreditelji Poljakov so dobili vtis, da je smatral načelnik kabineta vsled tega poročila svojo misljo za ponesrečeno."

Čehi so vrgli v zbornico gesto "Nočemo ministrantov (t. j. ministrstev krajanov), ampak hočemo ministre!" Zdi se, da se ne bo mogla selekacija nove vlade postaviti na temelj oblike celega štaba ministrstov krajanov, čeravno je v zbornici prostora za 17 ministrskih sedešev.

Slovan se ne dajo varati! Glasi se, da odide grof Clam Martinić spet na bojišče.

Dne 20. junija se je vršila na Dunaju v deželnem dvoreu konferenca vseh deželnih odborov Avstrije v zadevi državnih predkazil od direktnih in indirektnih davkov od leta 1918. dalje. Vsa ta predkazila prenehajo namreč po dotičnih zakonih koncem tekočega leta.

Namen konference je bil, doseči v tej za deželne finance tako važni zadevi jedinstveno postopanje vseh dežel. Ta namen se je tudi dosegel v polni meri.

Soglasno so bili sprejeti tozadevni predlogi deželnega glavarja dr. Susteršiča in izvolil se je poseben odbor petih članov, ki bo v smislu storjenih sklepov v imenu vseh dežel vodil pogajanja z osredinjo vlado na Dunaju. Član tega odbora je tudi kranjski deželni glavar dr. Susteršič.

Enotni nastop vseh dežel bo gotovo zelo ugodno vplival na srečno rešitev zadeve.

V dunajski konferenci vseh dežel, ki se je vršila pod predsedstvom deželnega maršala, tajnega svetnika princa Liechtensteina, je bil soglasno sprejet predlog solnograškega deželnega glavar-tajnega svetnika Winklerja, da zastopniki vseh deželnih odborov protestirajo najodločnejše zoper vsako kršenje deželne avtonomije. Ta sklep bo brez dvoma blagodejno vplival na nakane izvršnih krogov, zoper samostojnost deželne uprave in zakonodaje.

Eksplozija na Češkem.
Kakor posnemamo iz interpelacije poslance Hubermanna in tovaršev, je izgubilo življenje pri eksploziji v Bolevnu pri Plznu 136 ljudi. Vendar se sodi, da je število žrtv še večje, ker je 170 ljudi pogrešanih. Število ranjenecv znaša 625, med temi 520 lahko ranjenih.

Iz Hrvatske.

Iz Budimpešte v dne 22. junija se poroča: Dogovori ministra Vazonija s hrvatskimi delegati se bližajo ugodni rešitvi. Delovni program bodoče hrvatske vlade bi bil: rešitev splošne in enake volilne pravice, proračunskega provizorija in finančne nagodbe. Ker je hrvatska delegacija izjavila, da se prav nič ne briga za osebna vprašanja, je sedaj gotovo, da bo predložil grof Esterhazy civilnega adlatusa Bosne in Heregovine dr. Dragotina Unkelhäuserja za hrvatskega bana. Hrvatski ministri postane Marko tr. Pejačević, a sekčne načelnike imenuje iz uradniških krogov.

Nadvojvode Franca Ferdinanda spominske znamenje v Bosni in Heregovini je izdala bosenska poštna uprava 28. junija. Čisti dobiček je namenjen za spominsko cerkev, ki jo bodo sezidali v Sarajevu.

Zagrebški črkostaveci so zahtevali od svojih poslodajcev draginjsko doklado. Dogovori so se vršili osem dni. Poslodajci so ponudili nadaljnje mesečne doklade 30 kron vsakemu črkostaven, do čim ti zahtevajo 70 kron. Poslodajci so odbili ponudbo črkostavcev. V zagrebških tiskarnah je vsled tega prišlo do pasivne resistance.

Budimpeštanski uradni list obelodanjuje podelitev naslednjega plemstva deželnemu pogovarju za Bosno in Heregovino, generalu pehote Stefanu pl. Sarkotiču s predikatom "od Lovčena".

Ljubljanska aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka dne 22. junija.

Pomanjkanje zelenjave je v Ljubljani vedno občutnejše. Razni izvenljubljanski kupci že kar po domih posestnikov pokupijo vso zelenjavo, tako da jo pride na trg zelo malo. Vselej velikega pomanjkanja zelenjave se že tudi nihče več ne ozira na uradno določene cene in se preplačuje blago vso vprek. Cene raznih zelenjav so se navile že tako visoko, da jih reved nisi kupiti ne more. Mestna aprovizacija se bo kar najbolj potrudila, da napravi komek tem nesumnim razmeram ter

prepreči brezvestno navijanje in preplačevanje zelenjave. Ker bo mesto jeseni skoraj gotovo navezavo izključno le na karivo z drvmi in bo dobilo zelo malo premoga, je mestna aprovizacija sklenila že več kupnih pogodb za dobavo drva.

Nakupi se večjo množino masti Honoriralo se bo celo krušno karto, in sicer odpade na osebo po pol kg bele moke in pol kg koruznega zdroba. Ker je na razpolago še nekaj ajdove moke, bo dobil eden izmed okrajev namesto koruznega zdroba po kg ajdove moke.

Pšenični zdrob se bo zopet pričel oddajati za otroke kot navadno in se razdeliti načrt še objavi.

Zadnji čas se stranke zelo pričujejo glede kakovosti vojnega kruha. Res je, da so večših posamezni peki krivi, da je kruh slab, vendar bo pa sedaj glavni vzrok da ni ravno posebno dober vojni kruh, zelo slaba moka. Tako slabe moke se še ni nikdar porabljalo za peko kruha. Pričakovati je, da bo prihodnje dni kruh boljši, ko se bo pričelo mešati k moki za peko tudi 35 odstotkov koruzne moke.

S posebnim deželnovladnim odlokom je bila odločena mestna aprovizacija kot prevzemalnica vse v Ljubljani pridobljene masti in sploh maščobe. Ljubljanski mesarjem se je po "Deželnem mestu za dobavo klavne živine" nakazalo večje število prašičev. Ker je mestna aprovizacija določena kot prevzemalnica za maščobo, bi morali mesarji ves speh oddati aprovizaciji. To pa niso storili in so mesto 500 kg špeha oddali mestni aprovizaciji le 18 kg. Zasedlovalo se je zaledo naprej in dogualo, da mesarji večino špeha in prašičjega mesa niso prinesli na trg temveč odprodali blago kar pod roko. Da se pri prodaji pod roko ne zahteva za blago maksimalnih cen, je vsakemu jasno. Če bi se pustilo, da gre cela stvar tako naprej celo pot, potem bo Ljubljana v jeseni, ko bo sezija za prašiče, zopet brez vsakega mesa, in kar je najhujše, brez maščobe. Dobro poučeni krogi trdijo, da se je lansko jesen prav gotovo v Ljubljani prodalo 15 vagonov masti pod roko in se jo je večina izvozilo iz mesta. Vse izkušnje kažejo, da dokler bo kupčija s prašičjimi izdelki v rokah posameznih mesarjev, je naravnost izključeno, da se prepreči spekulacija in ohrani blago mestu. Mestna aprovizacija si bo vsled tega izposlovala pravico, da bo le ona prevzemala vse za ljubljanski trg določene prašiče in razpolagala tudi edinele aprovizacija s tem blagom. Proti mesarjem pa, ki niso dosedaj oddali vse maščobe mestni aprovizaciji, kot zakonito določeni prevzemalci za to blago, se bo pa vsled njihovega upornega ravnanja najstrožje postopalo.

Občinstvo je zelo zadovoljno z uvedbo maksimalnih cen za črešnje. Kakor je vse kazalo, bi radi spekulanti navili cene črešnjam tako visoko, da si jih niti srednje situirano prebivalstvo ne bi moglo kupiti. Z novimi cenami je določena vsaj približno primerna cena, četudi še vedno previsoka. Da pa pride kolikor močnejše veliko črešnje na ljubljanski trg, je pa mestna aprovizacija ljubljanska organizirala v lastni režiji tudi nakup po deželi in potem črešnje oddaja ljubljanskim prodajalcem sadja.

Mestna aprovizacija se name-rava jeseni založiti z večjimi množinami sadja, ki bi ga vskladščila v dveh skiadščih.

V mestnem okraju spodnješišenskem so se večkrat slišale pri-tombe posebno s strani železničarjev, da je premalo mesnic in so zato primorani hoditi po meso na oddaljeni ljubljanski trg. Mestna aprovizacija se je zato trudila, da odpre v Šiški še eno mesnico, a je bilo to nemogoče, ker ni nobene meste mesarja, ki bi danes lahko pričel z obratovanjem v novi mesnici. Da se pa vsaj za silo in dokler ne bo mogoče otvoriti nove mesnice, vsaj nekoliko pomaga upravičeni željam tega okraja, bo mestna aprovizacija naročila še obstoječim dvem mesarjem v Šp. Šiški, da prodajata meso v svojih mesnicah v sredini Spodnje Šiške.

Vsi slabše situirani sloji ljubljanski imajo že posebne razne izkaznice za nakup živin in piščic.

49 let star je promoviral dne dni v Gradcu odvetniški kandidat Gustav Letsch iz Wildona.

V bolnišnici. Janko Leban, upokojeni nadučitelj, znani pesnik, skladatelj in pisatelj, je bolan ter se zdravi pri Usmiljenih bratih v Kandiji.

Smrt na bojišču. Padel je pri Gorici dne 17. maja Alojzij Marinčič, cerkovnikov sin iz Tabra pri Zagorju na Krasu. Bil je dober, blag mladenič, edina podpora svojih staršev.

Padel je dne 11. junija na jažnem bojišču Anton Rupnik, posestnika sin iz Dobrove pri Ljubljani. Zadel je bil od šrapnela v glavo. Pokopan je bil na Gradišču. Bil je blag in vzoren mladenič, ljubljen od svojih predstojnikov in tovaršev.

Ponesrečeni vojaki. Mestni župni urad sv. Andreja v Labudski dolini poroča dekanjskemu uradu ljubljanske okolice z dne 13. junija, da so smrtno ponesrečili tam pri nekem požaru vojaki: Alojzij Kveder, Spodnje Koseze, rojen 1899; Janez Kozjek, Zgornja Besnica, 1898; Janez Plevel, Moste, 1898.

Iz ujetništva. Po preteku skoraj treh let se je oglašil iz ruskega ujetništva posestnik Matevž Knafele, podomastnik Kraljič iz Zagorja na Krasu. Karta je hodila 4 mesece.

Odlikovanja. Red železne krone 3. vrste z vojni dekoracije in meči je dobil major 17. pešpolka Josip Tedesco. Vojaški zaslužni križec z vojni dekoracije in z meči je dobil stotnik 3. bos.-here. pešpolka Josip Noč.

Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmajster 7. dežel. orož. pov. Maks Košak, poveljnik nekoga primorskega odseka.

Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili poročniki 17. pp. (Čiril Bihar, Josip Vokoun in Fr. Tavčar, nadporočnik 17. pp. Karol Gebauer in poročnik Rihard Debelak pri okr. pov. v Nikšiću. Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik 3. tren. div. dr. Ferdinand Pirnat.

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila pešec 7. pp. Fr. Iskra in poddesetnik 7. pp. Anton Čermelj.

Vdrugič sta dobila bronasto hrabrostno svetinjo poročnik Em. Heys in desetinik Maks Druškovič, oba pri 17. pp.

Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila četovodja Anton Planina in predmojster Josip Slavec, oba pri 28. polj. top. p.

Lansko leto je bil odlikovan pri Assiagu četovodja Ivan Kerševan, doma iz Dornberga, z železnim križcem s krono, letos pa z bronasto hrabrostno svetinjo.

Drugič je odlikovan s hrabrostno svetinjo pešec pešpolka Cesarjeviča 17 Fr. Anderle.

Sin veloposestnika Josipa Lončarića, dragonski poročnik Drago Lončarić je za svoja junaštva pred sovražnikom prejel že peto odlikovanje. Njegova prsa krize velika, mala srebrna in bronasta hrabrostna svetinja, signum laudis in Karlov četni križ. Drago Lončarić je Hrvat.

Nazaj v domovino. Dne 12. junija smo se pripeljali s šestim transportom invalidov iz Como na švicarsko mejo, kjer nas je čakalo zelo veliko ljudi, švicarska godba nam je pa vagraja avstrijsko cesarsko pesem. Na vse postajah so nas ljubezivi švicarji pozdravljali ter nas obdarovali. Po Švici nas je spremljal baron Codelli, odposlanec avstrijskega poslanika v Bernu. V Feldkirchu, na avstrijski meji, nas je pa pozdravila vojaška godba. Tam smo bili prijazno pogosteni, pozdravili nas je pa general. Od tu smo se peljali čez Bludene, Inomost, Solnograd v Linc v bolnišnico (Notreservenhospital Nr. 2, Römerschule, Linz). Prišlo je 26 častnikov in 238 mož vseh narodnosti. Slovenci so sledeči: Rudolf Zajc iz Dola pri Ljubljani, 17. pp., ujet 11. novembra 1915; Anton Tomič iz Tomičev pri Žrnjnjah, 87. pp., ujet 18. avgusta 1915; Anton Baskos iz Grgarja pri Gorici, 87. pp., ujet 18. avgusta 1915; Peter Jagodie iz Cerkelj pri Kranju, 23. pp., ujet 3.

Vojaške vesti.

Smrt na bojišču.

Padel je pri Gorici dne 17. maja Alojzij Marinčič, cerkovnikov sin iz Tabra pri Zagorju na Krasu. Bil je dober, blag mladenič, edina podpora svojih staršev.

Padel je dne 11. junija na jažnem bojišču Anton Rupnik, posestnika sin iz Dobrove pri Ljubljani. Zadel je bil od šrapnela v glavo. Pokopan je bil na Gradišču. Bil je blag in vzoren mladenič, ljubljen od svojih predstojnikov in tovaršev.

Ponesrečeni vojaki.

Mestni župni urad sv. Andreja v Labudski dolini poroča dekanjskemu uradu ljubljanske okolice z dne 13. junija, da so smrtno ponesrečili tam pri nekem požaru vojaki: Alojzij Kveder, Spodnje Koseze, rojen 1899; Janez Kozjek, Zgornja Besnica, 1898; Janez Plevel, Moste, 1898.

Iz ujetništva.

Po preteku skoraj treh let se je oglašil iz ruskega ujetništva posestnik Matevž Knafele, podomastnik Kraljič iz Zagorja na Krasu. Karta je hodila 4 mesece.

Odlikovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojni dekoracije in meči je dobil major 17. pešpolka Josip Tedesco. Vojaški zaslužni križec z vojni dekoracije in z meči je dobil stotnik 3. bos.-here. pešpolka Josip Noč.

Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmajster 7. dežel. orož. pov. Maks Košak, poveljnik nekoga primorskega odseka.

Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili poročniki 17. pp. (Čiril Bihar, Josip Vokoun in Fr. Tavčar, nadporočnik 17. pp. Karol Gebauer in poročnik Rihard Debelak pri okr. pov. v Nikšiću. Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik 3. tren. div. dr. Ferdinand Pirnat.

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila pešec 7. pp. Fr. Iskra in poddesetnik 7. pp. Anton Čermelj.

Vdrugič sta dobila bronasto hrabrostno svetinjo poročnik Em. Heys in desetinik Maks Druškovič, oba pri 17. pp.

Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila četovodja Anton Planina in predmojster Josip Slavec, oba pri 28. polj. top. p.

Lansko leto je bil odlikovan pri Assiagu četovodja Ivan Kerševan, doma iz Dornberga, z železnim križcem s krono, letos pa z bronasto hrabrostno svetinjo.

Drugič je odlikovan s hrabrostno svetinjo pešec pešpolka Cesarjeviča 17 Fr. Anderle.

Sin veloposestnika Josipa Lončarića, dragonski poročnik Drago Lončarić je za svoja junaštva pred sovražnikom prejel že peto odlikovanje. Njegova prsa krize velika, mala srebrna in bronasta hrabrostna svetinja, signum laudis in Karlov četni križ. Drago Lončarić je Hrvat.

Nazaj v domovino. Dne 12. junija smo se pripeljali s šestim transportom invalidov iz Como na švicarsko mejo, kjer nas je čakalo zelo veliko ljudi, švicarska godba nam je pa vagraja avstrijsko cesarsko pesem. Na vse postajah so nas ljubezivi švicarji pozdravljali ter nas obdarovali. Po Švici nas je spremljal baron Codelli, odposlanec avstrijskega poslanika v Bernu. V Feldkirchu, na avstrijski meji, nas je pa pozdravila vojaška godba. Tam smo bili prijazno pogosteni, pozdravili nas je pa general. Od tu smo se peljali čez Bludene, Inomost, Solnograd v Linc v bolnišnico (Notreservenhospital Nr. 2, Römerschule, Linz). Prišlo je 26 častnikov in 238 mož vseh narodnosti. Slovenci so sledeči: Rudolf Zajc iz Dola pri Ljubljani, 17. pp., ujet 11. novembra 1915; Anton Tomič iz Tomičev pri Žrnjnjah, 87. pp., ujet 18. avgusta 1915; Anton Baskos iz Grgarja pri Gorici, 87. pp., ujet 18. avgusta 1915; Peter Jagodie iz Cerkelj pri Kranju, 23. pp., ujet 3.

avgustja 1916; Josip Ludvik iz Gubria v Istri, pri delavski stotnji 50/27, ujet 6. avgusta 1916; Alojzij Srebotnik iz Skal pri Velenju na Štajerskem, 4. strelski polk, ujet 22. junija 1915; Anton Načinovič iz Zagorja v Istri 20. pp., ujet 14. avgusta 1916; Josip Zagorčnik iz Zgornje Ponikve na Štajerskem, 87. pešpolk, ujet dne 26. junija 1915.

Izmenjava ujetnikov. Avstrijska vojna uprava je ruski, francoški in italjanski vladi predlagala, naj bi se splošno izmenjali vsi tisti vojni ujetniki, ki so do gotovega termina prišli v ujetništvo in se torej že več let — mesecev — nahajajo v ujetništvu. Odgovora še ni.

Bliznji vpoklici.

Dne 22. junija sta pršla na Dunaj češka poslanca Pik in Tomažek k domobranskemu ministru in ga prosila, naj se prihodnji vpoklici, ki so določeni na 28. junija, odgode in nad 45 let stari črnovojniki ne uporabljajo v etapnem prostoru in na fronti.

Minister Georgi je odgovoril, da gre pri prihodnjem vpoklicu za ljudi, ki so določeni za izmenjavo mostva, ki je na žetvenem dopustu. Radi uporabe nad 45 let starih domobranski minister ostaja pri svojih prejšnjih naredbah. Naznani naj se mu vsak slučaj, v katerem se starejši črnovojniki uporabljajo na fronti ali v etapnem prostoru, da takoj odpomore.

Od veselja — umrla.

V Novo Pako — kakor poroča juški listi — je prišel urar Tulaček domov na dopust popolnoma nepričakovano. Njegov nenadni prihod je njegovo osemletno hčerko razveselil in vzradostil tako, da ko je prihitela očetu naproti, se mu je zgrudila onemogla k nogam. Zdravnik je konstatiral srčno kapo.

Izvoljenje Slovencev.

Naš zaslužni skladatelj Viktor Parma je bil na zborovanju Zveze skladateljev na Dunaju izvoljen za zveznega tajnika.

Rada bi izvedela za svoji dve sestri TEREZIO in FRANČIŠKO KOBEL, doma iz Novega mesta na Dolenjskem, sedaj omoženi Terezija za Mišjak in Frančiška za Borec. Pred časom sta bivali nekje v Pennsilvaniji. Prosim eejene rojake, ako kdo ve za njun naslov, da mi ga naznani, za kar bom vsakemu hvaležna, ali pa naj se sami javita. — Mrs. Juliana Draskovič (rojena Koble), Gen. Del. Keewatin, Minn. (31-7-2-8)

Želim izvedeti za naslov svojih sester MARIJA KASTELIČ, omožena BOHTE, in JOHANA KASTELIČ, omožena POTO-KAR. Ako kdo rojakov ve za njun naslov, naj mi blagovoli naznani, ali naj se pa sami oglastita svojemu bratu: Frank Kastelie, Box 676, Wylam, Ala. (31-7-2-8)

NA PRODAJ

imam lepo prodajalno (Dry goods store) v sredini slovenske naselbine v bližini velike tovarne, v kateri so večinoma Slovenci zaposleni. Torej kdor izmed rojakov hoče imeti dober prostor, naj ne zamudi te prilike, ki se mu sedaj nudi. Poleg tega pa prodam tudi lepo urejeno hišo s petimi sobami. Prodajam zato, por mi je pred kratkim umrl soprog in sama ne morem voditi vsega. Za več pojasnil se obrnite na:

Mrs. Amalia Rosenstain, 706 King Ave., Indianapolis, Ind.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesch in A. Kochevar. Salida, Colo. in okolica: Loui Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilali in Frank Jurjovec. Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalelet. La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Cmr. Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshch.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek. Cherokee, Kans.: Frank Režimnik. Columbus, Kans.: Joe Knafele. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontense, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne. Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Scheller.

Mineral, Kans.: Frank Anguštin. Ringo, Kans.: Mike Pencl. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec. Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Trade in Pavel Shalts. Detroit, Mich.: Jos. Glasch. Manistique, Mich. in okolica: Jona Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonec. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Pernšek. Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurj Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: I. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Kitzville, Minn. in okolica: Jos. Adamlich. McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc. New Duluth, Minn.: John Jerina. Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Hrovatlich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per. Barberton, O. in okolica: Math. Krama.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh. Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevec, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anzel, Louis Balant in J. Kumše. Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikej. Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec. Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Kovaneš in Jos. Turk. Claridge, Pa. in okolica: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Sunar. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets. Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Lehen in K. Zalar. Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Fra. J. Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik. Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek. Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakšhe, Klarich Mat., I. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogarčar. Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar. South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek. Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Chiffier. Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: J. Peterkel. Murray, Utah in okolica: J. Kautič. Tootie, Utah: Anton Palčič. Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta. Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavželj. Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan. Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik. Sheboygan, Wis.: Anton Lic, Martin Kos, John Stampfel in Heronin Svetlič. West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank

Kongres in prohibicija.

Sedanji časi so nekaj izvanrednega. Veliko ljudi je ki, so postali vsled vojne histerični ki imajo v mislih le nemške štrojone in vprašanje glede dobave živil.

Predvsem pa je najti profesionalne prohibicionistične agitatorje, ki skušajo v teh resnih časih prepričati kongres, da je treba na vsak način izpremeniti to deželo v republiko, ki bi bila suha do kosti. Na tisoče odposlanikov vseh omenjenih zvez je korakalo pod vodstvom voditeljev "protisalonske lige" od enega urada kongresnikov in senatorjev do drugega in povsod se je mučilo ljudi in jim pretilo. Na milijone pisem in brzojavk pa je prišlo iz tozadnjih dežel in vsa ta pisma so se gibala v istem smislu. Velik del dnevnega časopisa je podpiral celo zadevo na humorističen način, kajti to časopisje ni mislilo, da je položaj v resnici nevaren. S svojimi odobrenjem pa je dajalo časopisje kongresnikom v Washingtonu pogum, da se je vložilo v kongresu predlogo, s katero se daje predsedniku polnomočje, da po tridesetih dnevih po uveljavljenju postave prepove prodajo piva in vina.

Ko je dospela predloga v senat so pričeli člani senata uvidevati, da so storili nekaj, kar je krivično, in ne v soglasju z najboljšimi interesi dežele. Vsed tega se je splošno priznavalo, da mora ostati vsaj gorenja hiša kongresa prosta vseh tozadnjih uplivov. Senatni komitej, ki se je posvetoval glede predloge, je čul mnenje predsednika Združenih držav ter izpremenil predlogo v smislu, da se je vsaj nekoliko upoštevalo sedanje nenavadne razmere.

Izpremenjena predloga, katero je pripravila ta senatni komitej je določevala neomejeno izdelovanje piva in vina ter tudi to, da se sme prodati sedanje zaloge žganja. Prepovedovalo pa se je za čas vojne izdelovanje novega žganja.

Kot je kazalo, so bile vse stranke zadovoljne s tem predlogom in

celo voditelji prohibicije v kongresu niso mogli pričakovati kaj več. Nihče pa ni mogel napraviti računa brez krčmarja in izvalno besedo so imeli plačani politični agitatorji "Protisalonske lige" in pa metodistična cerkvena občina v Ameriki.

Nobenega poziva na razum pa ni mogoče napraviti pri ljudeh, ki zagovarjajo nestrpnost in politično sužnjost naroda.

Ustrahovanje, ki tvori najmočnejše orožje v rokah prohibicionistov, izgublja počasi vso moč vsprilo dokazov trezne pameti. Pri celi stvari je treba namreč pomisliti, da gre v tem slučaju za konfisciranje na stotine milijonov dolarjev v imetju, izločenju milijonov dolarjev vrednosti na davkih in to v času, ko je treba napeti vse sile ter izrabiti slehri viri dohodkov.

Konečno nastne vprašanje, zakaj se vlada ne pobriga ter premoštri ta celi labirint intrig, kojih namen je edinole oškodovanje dežele. Naloga vlade je iskati izdajalec in vrstah onih, ki so sicer tu rojeni, ki pa so največji škodljivci dežele radi njih osebnega fanatizma ter politične korupcije, katero izvajajo v Washingtonu. Z ustrahovanjem in grožnjami pa se ne more izvesti velikih načrtov, če je to sploh primerno omenjati z ozirom na ozkosrčne cilje, katere so si zastavili ti ljudje, ki so vse preje kot pa prijatelji prostosti in republikanskih načel.

Prišli smo v Združenih državah tako daleč, da se umešavajo farji in nazadnjaki najhujše vrste v najbolj privatne zadeve posameznih državljanov. Pri tem je treba vprašati, kje je ustava kot so jo zamislili očete te dežele, ko se so stali oni nesmrtni spomeniki prostosti, enakosti in bratstva. Ljudje, ki zagovarjajo principje splošne prohibicije, so hujši sovražniki dežele kot pa najbolj zagrizeni izmed nemških agitatorjev in v tem smislu moramo uravnati vse svoje prostopanje.

Nemčija in nevtraln.

Angleško prizno sodišče je odpuščilo dva tovora, nekako 4 milijonov funtov, ki so se nahajali na poti iz Amerike na Švedsko. Tovor je obstajal iz posušenega sadja. Ta sadež se je spravljalo iz Združenih držav v Nemčijo, ki je s tem veliko pridobila. Posušeno sadje tvori del standard racij v nemški armadi. Odločitev sodišča in argumenti ki se jih je proizvedlo pred odločitvijo, kažejo v kako težkem položaju se nahaja angleška vlada, kakšar gre za poskus, da se kontrolira importe iz nevtralnih dežel v Nemčijo. Te tovore se je izpuščilo, ker so bili naslovljeni na švedsko živilsko komisijo, katere komisija skuša baje prepričati izvoz produktov, katere se je dobilo v deželo na ta način. Prodaje sličnih tovorov pa se ni omalovaževalo v tej sodniški odločbi.

Anglija se ne more vmešavati v trgovino, ki obstaja med Nemčijo in Švedsko. Ta trgovina pa se vrši največini po teritorialnih vodah. Angleška vlada je bila prisiljena, da je dala gotove koncesije, kajti na Švedsko je še sedaj navezana glede svojih pošiljatev v Rusijo. Razventega pa je Anglija tudi odvisna od velike švedske železne industrije, ki je zalagala Nemčijo s približno 1.500.000 tonami na leto, kar tvori skoro eno četrtino cela potrebe Nemčije pri izdelovanju granat in arapnelov Anglija je že izza dolgega časa importirala živila iz bližnjih dežel na kontinentu. Anglija namreč ni v stanju proja vajati vse, kar potrebuje. Tako se je zgodilo, da se je vse te predmete izvažalo iz nevtralnih dežel v Nemčijo, vsled česar je bila oškodovana Anglija z ozirom na svoje največje potrebe.

Združene države kot take niso odvisne od teh nevtralnih dežel glede dobave teh snovin in sedaj, ko prosijo te nevtralne dežele za pšenico, koruzo in druge potrebščine ima naša vlada priliko izvesti gotov pritisk na vlade teh nevtralnih dežel, da prestanejo slednje s trgovanjem z Nemčijo. Nemčija uvidi, da imamo dosti moči, da izvedemo to. Erzberger, načelnik katoliške stranke v nemškem državnem zboru, je pred kratkim izjavil, da bo Nemčija kmalu odrezala od dovoza potrebščin iz nevtralnih držav in to predvsem radi pošiljke vlade Združenih držav. V svojem govoru je izjavil naslednje:

Tonni Berlin.

Kodani, Dansko, 28. julija. — Nemška vlada je prepovedala po dnevi prižigati luči po trgovinah, restavracijah in kavarnah, ker so zaloge premoga zelo majhne. Največjo berlinsko restavracijo je vlada zaprla, ker se ni ravnala po predpisih o hrani. Gospod Kronstaedt se je podal.

Zastoj poskušnja čaja

Pišite še danes po poskušnjo Father Mollingerjeva rastlinskega čaja, senzitivna zdravniška iznajdba, hvaljena od bolnih ljudi po celi Ameriki, katerim je bilo zdravje povrnjeno.

Za zaprtje, revmatizem, nečisto kri, glavobol, kašelj in prehlad, za slabotne upadne ljudi, za trpeče na neprebavi, za nered v želodcu, lednicah, jetrah in mehurju, ni bolj primerne zdravila kot iz 15 raznih rastlin sestavljen Father Mollingerjev SLOVITI ČAJ.

Poslijte svoj naslov na dopisnici in PREJELI BOSTE BREZPLAČNI ZAVITEK, DA POSKUSITE PREDNO KUPITE. Mi bomo poslali brezplačno POPIS FATHER MOLLINGERJEVEGA ŽIVLJENJA, KATEREGA MORA IMETI VSAKA HIŠA. NASLOV:

Mollinger Medicine Co.

21 Mollinger Bldg.
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

Smrtna kosa.

Umrli je po štiridnevni boleznii 22. junija pred polnočjo župnik Gašpar Vilman v Ljubnem pri Podnartu.

Umrli je v Št. Vidu pri Ptuj trgočeva soproga Berta Tombaen, stara 34 let.

V Celovcu je umrla trgočeva soproga M. Vranžar.

Dne 16. junija je umrla v Novem mestu č. sestra Georgija Križan, usmiljenka iz kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega, stara 23 let. Pokojna se je rodila v Rogški Slatini na Štajerskem.

V Ljubljani so umrli sledeči: V deželni bolnišnici Ana Mrak, rojena Bergant, soproga bivšega užitiškega paznika.

Umrli je 21. junija v deželni bolnišnici 7 let stara hči brivskega mojstra Edvarda iz Pulja, stanujoča v Spodnji Siški, kjer je bivala kot begunka z materjo.

Albin Možina, posestnikov sin, 21 let.

Ivan Grile, bivši tkalec, hiralec, 46 let.

Terezija Strmšek, hiralka, 72 let.

Alojzija Samide, posestnikova hči, 33 let.

Jožip Dolenc, občinski ubožec, 27 let.

Franciška Goli, hči delavčeva v tobačni tovarni, 2 leti in pol.

Žrtev požara.

V Volšperku na Koroškem se je pri nekem požaru smrtno ponesrečil Janez Drenik, rojen v Čenčiji pri Novem mestu.

NA PRODAJ

je nekaj lotov v Bogota, N. J., prav blizu moje niše na lepem prostoru. Cena lotu je od \$300 naprej na lahka mesečna odplačila, ali pa za gotov denar in se dobi popust. Bogota je le 8 milj od New Yorka; dve železnici in ena poštovna kara vozi skozi iz New Yorka. Vožnja stane za cel mesec le \$4.85. Imamo šolo in katoliško cerkev, katere je prav zadelj moje hiše. Ne zamudite lepe prilike! Pridite osebno k meni ter si ogledite kraj.

Peter Brunar, 11—2nd Place, Bogota, N. J. Ako mi boste pisali, naslovite pa tako-le:

Peter Brunar, R. D. Box 147A, Haekensack, N. J. (31-7—10-8)

Kje je socialist?

JAUREU

Jean Leon Jaures, francoski socialistični voditelj, ki je nasprotno val vojni, je bil danes pred franc. sen. 21. junija 1914, razgovor s neki pariski kavarni.

Ameriški kapitalistični list o Rusiji.

Newyorški "Times" je priobčen članek, katerega prinašamo v doslovnem prevodu. Naslov članka se glasi "Ruska nevarnost".

— Obnašanje ruskih čet v Galiciji predstavlja sliko človeka, ki se je najgloblje ponižal. Posamezni človek lahko spravi samega sebe prav na rob propada, a to je čisto drugačna stvar.

Tukaj pa je odklonila cela armada pokorščino napram poveljem svojih častnikov, da gredo naprej proti sovražniku ali pa je dezertirala in bežala, še predno se je približal sovražnik ter pustila na mestu topove, municijo in velikanske zaloge vojnega materijala, ki so padle v roke Nemcev.

Streljali so se je pa na lastne tovariše, ki so skušali ustaviti ta beg.

To je degradacija, ki je ni mogoče prekašati, kajti ta bitja so izgubila vsako smisel za sramoto.

Umaknili so se v skupnem vsled strahopetnosti, ki je naravnost neodpušljiv greh za vojaka.

Mogoče je naprtiti odgovornost za to na rame starega carskega režima, ki se je imel toliko pečati z zunanjiimi in dinastičnimi problemi, da ni nikdar mislil na izboljšanje razmer med ruskim narodom predvsem glede šol, v katerih bi dobival narod prve osnovne pojme izobrazbe.

S to veliko maso ruske ignorance so se igrali socialisti, anarhisti, teroristi in vsake vrste agitatorji, ki so bili voljni učenci nemških učiteljev socialnega preobrata. Ti agitatorji pa so bili napolnjeni z doktrinami mednarodnosti ali internacionalizma, ki je smrtni sovražnik narodnega značaja in patriotizma.

Cela godlja socialističnih doktrin je prišla v tem slučaju do najvišje poskušnje ter se je pokazala v vsej svoji praznoti in laži.

Dočim se je dajalo izraza željam in principijem, potom katerih naj bi se dvignilo masa naroda ter jih napravilo srečne, so ravno ti principiji privedli ruski narod na rob popolne socialne desorganizacije, anarhije in propada.

Nevarnost je mogoče odstraniti, povzročeno škodo popraviti.

Če pa bo Kerenski v stanu obrniti celo stvar, se bo izkazal vrednim krone junaka ter bo postal eden največjih mož v svetovni zgodovini.

Nevarnost za Rusijo, koje revolucija je prišla prehitro, je velika in škoda, katero se je stem povzročilo zaveznikom, je mogoče popraviti le z velikanskimi naporimi ter ogromnimi stroški.

To škodo pa se bo tudi popravilo.

Naj ima Nemčija tudi zaznamovati začasne uspehe, se jo mora končno vendar premagati, kajti brez njenega poraza ne more biti konec vojne.

Pariška konferenca odposlancev zavezniških sil bo morda storila sklepe, katerih namen je nastopiti proti novi nevarnosti.

Velike angleške in francoske sile, ki drže črto zapadno od Soluna, se bo mogoče odpoklicalo, da se objači čete, ki zadržujejo Nemce v Franciji in Belgiji. Opaziti je nekaj znamenj, da se bo ubralo to pot.

Stem bi se spravilo na zapadno fronto več kot pol milijona mož, kjer se Nemce že sedaj prekaša glede šte-

vila. Stem pa bi se tudi paraliziralo vsako premeščanje nemških čet z istočne na zapadno fronto, katero premeščanje se bo gotovo izvršilo vsled splošnega poloma Rusije.

Razven tega pa bi se oprostilo veliko ladij, katere se sedaj uporablja pri prevažanju čet in materijala v Solun. Odkar so se pričeli Rusi umikati, se je moralo opustiti načrt, da se pride Rumunski na pomoč.

Srbija je v večjem delu že v posesti sovražnika.

Venizelos izjavlja, da se nahaja Grša v vojni s centralnimi zavezniki. Zavezniki pa seveda ne morejo pustiti Grške nezavarovane. Grška ima armado nekako 300.000 mož in v tem slučaju bi se pustilo dosti angleških in francoskih čet, da bi mogle sodelovati z grško armado proti vsakemu napadu v tem odseku od strani avstrijskih ali bulgarskih čet.

Položaj bi sicer ne bil zelo varen, a velike sile, katere se je pred meseci odposlalo v Solun, niso opravile ničesar in potreba na zapadni fronti je postala zelo akutna.

Nemčija je že izvedela, da ima Amerika svoje čete v Franciji in tudi ve, da se bo število teh čet hitro pomnožilo, dokler ne bo naša pomoč tako velika, da jo bo treba resno upoštevat.

Sreča v vsaki veliki vojni je več kot opoteča. Ravno sedaj gremo skozi čas velikih razočaranj in preskušanj za nas same in zaveznike, a vsled tega še ne smemo izgubiti poguma ter le še trdnejše skleniti, da zadostimo vsaki zahtevi in da žrtvujemo vse, dokler nam ni zmaga zagotovljena.

Iz tega članka je razvidno, da računajo zavezniki stem, da opuste vsako nadaljevanje bojev na balkanski fronti. Stem pa hočejo tudi reči, da bodo prepustili balkanske države, predvsem pa Srbijo, njih lastni usodi. To bo ena največjih žaloigr te vojne.

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 993 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ŽAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GORENC, 7728 Osage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Zapisničarica: BOZI MAUER, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARY GLIHA, 3606 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 3559 E. 81. St., Cleveland, Ohio.
FRANK VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI NADZORNIKI:

JOHN FONDA, 7825 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

VEATAR:

LUDVIK GRUDEN, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

Seja se vrši prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Mike Plutevi Zveani, 3611 E. 81. St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev, KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.
KADAR želite prodati posestvo, farmo, lofo, hišo, pohištvo, trgovino itd. KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,
KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd. KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4.500.000) iztisih in je torej najboljšo sredstvo za oglaševanje.

GENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00	Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota ali kaj enakega stane \$1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00	Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglaših. Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA: "GLAS NARODA" 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill. JOHN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI: GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR: JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn. JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDREŽEVALNI ODBOR: RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station BFD, Box 17, Denver, Colo. FRANK KOČHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priloge pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boje odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Senca.

(Nadaljevanje).

"Brez zamere!" pritrudi Grega in ne ve, kam bi dal roki in nogi ter ves potrt in bled do nosne konice odide domov.

Dora je poslušala ta razgovor pri okenu, katero je bilo narejeno iz sobe v kuhinjo. Samnega smehta se je ugriznila skoraj v jezik.

Poparjeni brivci se urezali ti stega dne pri britju mestnega kaplana Salkoviča, da je zadnji zakričal vsled jeze in bolečine.

Stara Magda je izvolala, kako se je bila izpredla kodelja. — a kjer je mislil Grega prej najiti ključ, tam je našel "račin" (oročje za sekiranje strelje), ki mu je pokvaril račun.

"Ali ni ta gospod brivce be-dak?" rekla je bila starka Krupič se pred brivčevim obiskom. "Tudi cigamu bi se morda dozevalo postati turški cesar! Da, pri moji veri, jaz gudzavost sovražim do dna svoje duše; vsled gudzavosti, osebnosti so padli hudobni angeli in Bog ne da, da bi si Doro ogrnila dušo s smrtnim gromom. Kajti, gospod boter Krupič, če smo res vsi bratje in sestre med seboj, vendar še nismo slišali, da bi se v vinogradu mešal pravi tih s divjim. Bog daj Dorici dobrega moža, s katerim bodeta živela z dušo pri duši, kakor je prst pri prstu. Potrebno je, kjer gre za dobro ali hudo deklino, in ne samo od danes do jutri, ampak za vedno, paziti z očmi, da se ne zgodi kaj nerodnega. Ali Čokolin ni za Doro, ni nikakor! Naj prej je treba hlevca, potem kraljeve; ali pri moji veri, Čokolino-vo stanovanje ni hlevca, ampak je hlev v pravem pomenu besede. Čakaš ter računati na blago in denar starišev, pravi se moliti za njihovo smrt. Dobra glava, dobro srce in dva zdravi roki — to je potrebno. Čokolin pa je razbijaj, pijanec, igralec in kakor se govori — pomagaj nam Bog in sveti Blaž — je bil tudi v črni šoli. En groš dobi, a izda potem tri. Zadnjič — v sredo — odpre mestni vratar zjutraj ob zori Nova vrata. In kaj zagleda? Grega leži pijan pred vratmi ter smrči. V samostanu se je, bil nalezil čez mero vina in potan je prespal celo noč takoj na prostem. In takega naj bi vzela Dora? Bog mi odpusti grehe, on ni za Doro, — nikakor ni!"

Tako in še več je govorila Magda Krupič, ta pa bi že po svoji lastni pameti ne bil dal hčerke edinke in miljenke razazdaneži in zapravljive.

Na ta način sta si prišla brivci in poprovka navskriž. Brivce se je jezil, da mu je kipež žolč, ter popival, da mu je začel nos evetiti v rdečici kakor potonika. Vedno in vedno je tehtal in koval naklepe, kako bi poprovki skuhal kakšno nadlego.

V kremi pri "črnem Janku" je hodil sicer zelo za družbo vneti brivce posedat v najtemnejši kot, kjer je po cele dneve sedel za vrtem vina ter tuhtal in premišljeval.

"Da, da", je mrmral brivce in se nasmehoval. "Grega je vinski brat in vragov svat! Dora, lepa zlatarjeva Dora ni za njega! Zavrnil me je zlatar, zavrnil, kakor bi bil jaz kakšen eigan. Dobro, dobro! Čakaj, poprova potuhajenka! In naj se mi spremeni brivce v nož, ako ti naposedel ne bom obril dlakovo nosno bradavico! Da, da, jaz Grega Čokolin —"

In ni trajalo dolgo, ko se je brivce masčeval resno. Slavni magistrat je dal nekobojnaje razglasiti po mestu, da prodajalke ne smejo prodajati manjših sveč kakor takih, katerih gre deset na en funt. Za vsako svečo, tako mala, da jih gre iste vrste več na en funt, se bo morala plačati denarna globa enega goldinarja.

Čokolin, ki je vedel, da ima Magda še odprej malih sveč, katerih da enajst en funt, se poda brž k stariškim kolibi ter zahteva manjših sveč. Magda se upira dolgo in jih noče dati, ali brivce ji prigovarja:

"Ne bojte se, teta! Veste, da vas jaz ne bom izdal. Te sveče so vam ostale še od prej in gotovo nočete, da vam jih pojedjo miši!"

Starica ne sluti nič hudega ter se poda na tanek led; malopridnež Čokolin pa jo toži pri mestnem sodniku, da je oskrnila zapoved preskrbnega slavnega mestnega urada, ker je prodajala premajhne sveče.

Magda je morala pred sodni dvor. Pred sodišče! Starki se je zdelo, kakor bi ji bila sreča prebodla zastrupljena puščica. V cellem svojem dolgem življenju se ni imela potrebe stati pred sodnijo in živi dnši ni bila še kaj zakri vtila, a zdaj na stare dni je morala doživeti to sramoto.

"Jaz spoštujem postave in gosposko in sveta dolžnost je, da pazi, kako se izpolnjujejo postavine in da se ne oskrnjajo zapovedi slavnega magistrata", izpre-govori licemerni Čokolin pred so-diščem.

"Bog ne da, da bi vsakdo tako

ŽENA PODPREDESDNIKA MARSHALLA.

spoštoval gosposko, kakor jo spoštujete vi, mojster Čokolin! Naj se vaše ravnanje ne šteje na račun vaše duše, a uverjena sem, da vam ta enajsta sveča gotovo ne bo posvetila v sveti raj!" reče na konec Magda.

S tresoč roko izvleče starka iz roba goldinar, položi ga na mizo pred sodnika in po licu se ji počita dve solzi, debeli kakor grah. A ko se vrača v svojo kolibo, zdi se ji, kakor bi se ji bili vsi kamniti svetniki iznad cerkvenih vrat podrli na sree.

Brivcu se je nekoliko potolažila duša po tej osveti, toda celo ni miroval. Trebalo se je masčevati nad povzročiteljem njegove jeze, trebalo se je masčevati nad zlatarjevo in njegovo hčerko.

II.

Bilo je četrtega dne po Binkošti popoldne leta 1574. Nad goro in polje zagrebško se je bil razvil en oblak in posul zemljo z gostim dežjem. Kmalu pa je ponehala plaha in veter je ponel oblak proti vzhodu; modrikasto nebo se jame zopet svetiti kakor steklo, a sredi neba zasije zopet žgoče solnce, pošilja svoje zlate žarke na goro in v dolino ter se odseva v tisoč kapljicah, ki so trepetale na bujni zelenjavi. Čisti in svež je zopet svet, čista in sveža je duša sredi čarobnega sveta.

Kakor bi bila božja roka prenasa del rajске pokrajine na zemljo, tako je blestela savska ravnina, ponekod zelena kakor spretna svilna, podrugod rumena kakor kovano zlato, a sredi ravnine se je kakor srebrna pas vtila bistra Sava. Od ravnine proti severu se dviga hribeček ob hribečku, vsak posut in obrastel z vinski trto, belimi hišami, pletenimi ograjami, a za griči se vzpenja pod oblako temna zagrebška gora, navidez tiha in vendar v tem trenutku živa. Pastirska pesem z bližnjega hlohca, dih lahnega vetrčica, ki je raz veje tresel viseče deževne kapljice, klopotanje mlinskega koleša iz dolinice, pevajoče ptice, ki so se oglašale s svojimi čistimi griji, zvonjenje zvonov — vse to soglasje se je spajalo v mično glasbo, kateri ne pozna pojma, in vse je opajalo dušo z milobo, kateri se nisi mogel ustavljati.

Sredi gorskega krila vrh strmega vršiča je odsevalo iz sence stoletnih hrastov belo pročelje starega Medvedgrada, ki stoji sredi evetečega vrta. Staro temno zidino mu je nedavno popravil in pobelil kraljevi graditelj Girolamo Areonati. Na tankih stolpih so se svetlikali svetli klobuki, kakor zlate jabolke na vilicem vrtu, a na visokih oknih so se igrali žarki poletnega solca.

Toda v gradu in okoli grada je vse tiho. Le tinitam prekine tihoto kaplja, ki pljuskuje z visoke strehe na kamen, ali pa hitra lastavica, ki poletava izpod strešnega obrobka v božji zrak.

Ena edina duša je bila živa v tem gradu — ali tudi ta je sanjala, kakor bi lahko rekla.

Tik vrat samotnega dvora je zelenela na gričku košata zelenika (pušpan) ter razprostirala koste in temne ter z rosnimi biseri posute vejice. Bila je izvanredno velika, celo drevo.

Pod zimzelonom je sedel močen, junaški mož. Polki je bil temne, lasje je imel črni in kratki, nos mu je bil dolg, brado, vrh debele,

nosu se je vzpenjalo široko, oglatelo čelo. Izpod črnih oči si videl močne kosti ter debelo lice, a debeli ustni so se tesno stiskali — vse je značilo bistro glavo, krepak duh in nepremagljivo voljo. Zelenikasta sukanja je zakrivala junaške prsi, peti debelih in rumenih čevljev sta se zarivali v mokro trato, lakta sta se upirala na koleni, a debela glava se je sklanjala na prsi. Človek je bil zamisljen. Čez nekaj časa je privzdignil glavo in pogledal v nikavni svet. Lahni vetrčič in prijetno dišeče evetje sta ga vzbudila iz sna. Lepota pod njim ga je očaravala, kakor ublažuje posneh lepe devojke divjako-vo sree.

Plamen črnega očesa mu nakrat pogasne, stisnjeni ustni se razmakneta, grenko lice prevleče nek blagi čut, kakor bolniku, kadar mu zatvori skelečo rano hladni oblak. Nemo je gledal mož in gledaje je užival. Kakor nemiren metulj mu je letalo oko zdaj čez dolino, zdaj čez goro. Saj je bil pa tudi razgled krasen. Na zapadu je videti Sosedgrad nad Savo, ki sedi kakor orel vrh pečine; nedavno je v njem izdahnil dušo stari grešnik Tahir. Nadalje svidijo samoborski stolpi, kjer biva in zapoveduje prelepa gospa Klara Gruberjeva; nadalje se rumeni v solčnih žarkih sredi zelene gore trdni Okič, gnezdo Bakaciev, liki rubinu v smaragdnem vencu. A tamkaj na vzhodu se potaplja v sinji megli beli Sisek, večni porok hrvaškega junaštva.

Ali v trenutku mu svigne čez čelo senca, glava se vzravna, lice postane temno in oči gledajo divje v svet.

Vrh sela Griča se dvigujejo temne zidine, a nad zidanimi se dvigujejo kakor močne straže štiri trdni stolpi. V nje upira zdaj mož svoje oči, kakor bi jih hotel s pogledom zapaliti. Ta vzrok možve jeze je bil — Zagreb.

"Oh, da bi te ne bilo, prokleto krivo gnezdo! Katera nemila sreča te je vrgla meni pred oči, tebe, ki boš pokončanje mojega rodu, ki nam boš lujsa nesreča kakor turška besnost! Glej, kako se ti revni kramarji opasujejo s trdnimi zidovjem, da jim trdnost prestane razvali prodajalnice, ne raztope popra. Da, da! Tudi ti se štejejo plemičem, ali če poseže katera močnejša roka v njih osimek, tedaj je regljanja kakor v žabji luži radi njihove "zlate svobode"! Čprav imate kršćansko sabljo, vendar še z ljescem ne bi tre-

nal, ako bi se turško kopito dotaknilo te golazni, ako bi Gubeec podaval vse te cigane. Pa ko bi ti polži ostali vsaj v svojih kolibah, da bi svoji mirovali pri svojem. Ali kaj! Dopade se jim moj Medvedgrad; hoteli bi ga imeti, da bi bili od strani varni pred medvedom; hoteli bi imeti Kraljevi brod, da bi mogli s svojo kramarju v Primorje, in sline se jim cedijo po Črnomerci in Hudobitji. Toda le počasi, gospoda! Za vaše visoke in široke želje bom vas meril grdo, pobil vas hudo — pri grobu mojega očeta, bom vas, sicer se nočem več imenovati Stefan Gregorijancec!"

Dolgo so se sukale take misli po Gregorijancevevi glavi, dvigaje in vale se kakor valovi deroča reka. (Dalje prihodnjit).

To in ono.

Jugoslavlani zastopani na konferenci v Stockholmu.

"Slovenski Narod" poroča z dne 9. maja t. l. sledeče: "Hrvatska socialdemokratska stranka noče biti zastopana na stockholmski konferenci" "Tagespost" je 12. maja objavila vest da je bil izbran delegat jugoslovanske socialne demokracije dr. Henrik Tuma. Dr. Tuma je advokat v Gorici in je eden med prvimi slovenskimi intelektualci, ki so vstopili v socialdemokratsko stranko. On je poznan med Slovenci, ki se je resno bavil z jugoslovanskim vprašanjem. Napisal je tem tudi brošuro: "Jugoslovansko vprašanje in Slovenci"; to vprašanje je obdelal iz ekonomskega stališča in prišel o zaključka, da sta Solun in Trst neobhodno potrebna Jugoslovanom. Zadnja leta je bil urednik socialistične revije "Naši zapiski", ki je izhajala v Gorici.

Kje je stražnik?

Anglež o goriških Slovencih. "Slovenski Narod" z dne 10. maja prinaša sledečo vest: "Vojni dopisnik londonskega lista "Times" John Carriage je obiskal fronto ob Soči med Slovenci. Ni se malo začudil, ko je prišel v Brda (okolica Gorice) in slišal slovenski jezik. Govoril je z ljudmi in izvedel, da je to že od nekdanj populnoma slovenska zemlja, da ni od Krmina (Cormons) v avstrijski Furlaniji) proti se-

50,000 KNJIZIC

POPOLNOMA ZASTONJ

Vsak možki bi moral takoj pisati po eden izvod naše zelo zanimive knjižice. Može, ki se hočejo ženiti, može, ki so bolni, slabi, nervozni, onemogli in izčrpani — može, ki ne morejo delati niti uživati v polni meri, kar jim življenje nudi, vsi ti može bi morali čitati to koristno zdravniško knjižico. Iz te knjižice je razvidno, kako možki uničujejo svoje zdravje in življenje, kako se nalezajo raznih boleznih, in kako se zopet lahko povrnejo k zdravju, moči in kreposti v kratkem času in z majhnimi stroški. Ako torej želite biti može med možmi — zdravi, močni in krepki — v tej knjižici lahko najdete nasvete, ki vodijo do tega.

POT K ZDRAVJU, MOČI IN KREPOSTI.

Ali trpite

na sifilisu ali zastrupljenju krvi, kapavici, živčni slabosti, na spolno-urinarskih in drugih nalezljivih boleznih, nadahni, neprebavnosti, zapeki ali konstipaciji, kataru, zlati žili, revmatizmu, ali na žledodnih, mehurnih in ledvičnih boleznih?

Imate li bolečine v križu in v sklepih ali zgibih, glavobol, izgubo teka, kisline v želodcu, riganje, žolčno riganje, pogosto bljuvanje, umazan jezik, smrdečo sapo, črne kolobarje okrog oči, slabo spanje in grde sanje? Ali se hitro vznemirite, ustrašite, razburite, razjezite in padete v slabo voljo? Ali ste nervozni in utrujeni ob jutrih, plašni ali boječji v družbi, obupani in žalostni? Naša brezplačna knjižica vam pove vse, kar se tiče teh boleznih, v vašem materinem jeziku, da lahko vsakdo razume in se okoristi z nasveti in podatki, ki jih vsebuje. Zapomnite si, da je ta knjižica popolnoma zastonj; mi plačamo tudi poštnino. Na ovitku ni zdravnikovega imena in vsled tega nihče ne ve, kaj je notri, kakor samo tisti, ki dobi. Zapišite vaše ime in naslov razločno na spodnji kupon, izrežite in pošljite nam.

POŠLJITE KUPON ZA KNJIZICO ŠE DANES.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 5.700 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill. Gospodje:—Zanima me Vaša ponudba glede brezplačne zdravniške knjižice in želim, da mi takoj pošljete en izvod.

IME STEV. IN ULICA ALI BOX MESTO DRŽAVA

veru ni enega Italjana, temveč da prebivajata tu sami Slovenci. V Gorici je videl slovenske napise in imena. Mislil je, da je vse italjansko, ker so italjanski listi toliko pisalo o "neovsvojenih bratih". Imponirali so mu Slovenci, ki so s ponosom izjavljali, da so Jugoslovani in slišal je, da so vedno govorili samo slovensko, tudi v pričo tako velike italjanske vojske".

Nova jugoslovanska država. "Journal de Geneve" poroča z dne 16. maja, da grof Tisza pripravljiva zakon o avtonomiji Hrvatske. V ministrstvu pa proučavajo vprašanje o osnovanju hrvaško-slovenske države. (Vir te vesti pa v tem časopisu ni označen).

V Avstriji že ves čas odkar traja vojna, vstanavljajo jugoslovansko državo. Enkrat kot nekako Ogrsko, potem do malega neodvisno s kakim črnogorskim princem kot vladarjem, potem s kakšnim nemškimi ali avstrijskim cesarjem. Vedno samo monarhijske, ker drugače menda ni noben na-

rod zveličan po mnenju nekaterih rodoljubov. Sedaj pa zopet vstanavljajo nekako avtonomno Jugoslavijo. In to se vleče kot povest o jari kači in steklem polžu. Vedno nova Jugoslavija in vedno v drugi obliki, samo da bi ostala pod avstro-nemškimi nadvladanjem).

Vstreljena. Mary Post, stara 45 let, je bila ustreljena ob borderja B. Boskoyški na svojem stanovanju med prepirom. Na truplu mrtve žene se je poznalo, da je bila še pred smrtno pretepena. Zločinca so zaprli, ki je popolnoma ravnodušen vzlic velikega zločina.

"Kristianiafjord" se je razbil. St. Johns, N. F., 28. julija. — Vihar in razburkano morje je prisililo mornarje, da so zapustili parnik "Kristianiafjord", ki je nasedel pred 14. dnevi pri Cape Race. Ko je zapustilo zadnjih 250 mornarjev parnik, ki je imel 10.601 tona prostornine, je bil popolnoma razbit.

POPOTNIKI. Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opravo ako se bočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam stroje velike prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno poteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se neveste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete počestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. Je naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pri meni se lahko dobi letni ... za 20c. poštnih znak.

Slovenec, član gosposke zbornice. "Grazer Tagespost" prinaša 23. maja seznam novih članov gosposke zbornice. Med temi je tudi en Slovenec in sicer tržaški škof, dr. Andrej Karlin. Rojen je bil leta 1857 na Kranjskem, kjer je služboval 30 let kot duhoven. Leta 1910 je bil pa imenovan škofom za Trst in Koper.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandoro, sestavo, regaljo, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, priveške, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Upravično Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje. Članke več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite pa na: IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

IVAN PAJK & CO.

